

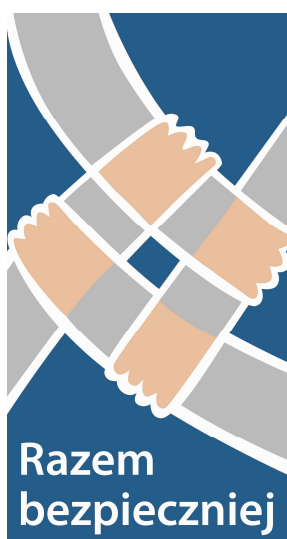
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

SPRAWOZDANIE

**z realizacji rządowego programu ograniczania
przestępczości i społecznych zachowań**

„Razem bezpieczniej”

w 2011 roku

Warszawa, 2012 rok

Spis Treści

Rozdział	Podrozdział	Nazwa rozdziału	Strona
I		Wstęp	3-31
	1	Działania podjęte przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSW) w roku sprawozdawczym	3-5
	2	Centralne akcje profilaktyczne	6-11
	3	Poradniki	11
	4	Promocja Programu	11-12
	5	Finansowanie programu „Razem bezpieczniej”	12-31
	6	Ewaluacja programu „Razem bezpieczniej”	31
II		Działania w ramach programu „Razem bezpieczniej” (wpisane do Programu, realizowane z wykorzystaniem jego logo)	31-34
III		Podsumowanie	34-35

Opracowano:
Wydział Profilaktyki
Departament Nadzoru MSW

Rozdział I

Wstęp

Zgodnie z uchwałą Nr 218/2006 Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „*Razem bezpiecznie*” oraz uchwałą zmieniającą Nr 219/2009 z dnia 7 grudnia 2009 r., zadania określone w Programie **koordynowane** są przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Zadaniem Programu jest **wspieranie** ustawowych działań organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Priorytetowymi celami są ograniczenie skali zjawisk i zachowań, które budzą powszechny sprzeciw i poczucie zagrożenia, wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców, zapobieganie przestępczości i aspołecznym zachowaniom, poprawa wizerunku Policji i wzrost zaufania społecznego do tej służby oraz aktywizacja lokalnych partnerstw różnych podmiotów działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego. Realizację Programu wspiera **Zespół Koordynujący**. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Sportu i Turystyki, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Infrastruktury) oraz formacji (służb) nadzorowanych przez MSW (Policja, Straż Graniczna, Państwowa Straż Pożarna).

Na poziomie województwa zadania wynikające z programu koordynuje Wojewoda przy pomocy **Zespołu**, w skład którego wchodzi przede wszystkim przedstawiciele administracji samorządowej, Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Straży Granicznej.

Powiaty i gminy mogą włączać się w realizację programu na zasadzie dobrowolności. Na poziomie powiatu wiodącą rolę w realizacji programu powinien mieć starosta, jako przewodniczący komisji bezpieczeństwa i porządku publicznego, zaś w gminach zadania wynikające z programu powinien inicjować i realizować wójt (*burmistrz, prezydent miasta*), którego może wspierać rada gminy (miasta) oraz osoby i instytucje działające na rzecz bezpieczeństwa.

W sprawozdaniu z realizacji Programu „*Razem bezpiecznie*” przedstawiono **działania realizowane w 2011 roku** przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach Programu, a także działania wpisane do Programu, podejmowane przez inne podmioty i realizowane z logo Programu.

Przedstawiono także projekty dofinansowane w 2011 roku z rezerwy celowej zabezpieczonej w budżecie państwa na realizację Programu.

Należy podkreślić, że w sprawozdaniach przekazanych przez ministerstwa współpracujące w ramach programu „*Razem bezpiecznie*”, których przedstawiciele uczestniczą w pracach Zespołu wspierającego koordynację Programu, a także w sprawozdaniach przekazanych przez wojewodów oraz służby nadzorowane przez MSW, przedstawiono szereg inicjatyw oraz działań podejmowanych w temacie zapobiegania przestępczości i ograniczania patologii społecznych, które aczkolwiek wpisują się w obszary zdefiniowane w Programie, to nie można jednoznacznie stwierdzić, że stanowią realizację Programu. Dlatego też przykłady tych działań nie zostały ujęte w sprawozdaniu z realizacji programu „*Razem bezpiecznie*”. Jednakże mając na uwadze fakt, iż przekazany do MSW materiał stanowi wartościowy opis działań, podejmowanych szczególnie na poziomie lokalnym, informacje te zebrano w oddzielnym opracowaniu ***Przykłady realizacji działań przez centralną i terenową administrację rządową w obszarze zapobiegania przestępczości i przeciwdziałania patologiom społecznym***, które załączono do sprawozdania.

Jest to uzasadnione faktem, iż w ub. roku został zgłoszony przez wojewodów postulat, zawarty w sprawozdaniu z 2010 roku, aby wszystkie działania dotyczące realizacji programów prewencyjnych/profilaktycznych nazywać jednym określeniem „*Razem bezpiecznie*”.

Do sprawozdania załączono także Raport z ewaluacji programu „*Razem bezpiecznie*” oraz wyniki badań CBOS pn. „*Opinie o bezpieczeństwie i zagrożeniu przestępczością*”.

Działania podjęte przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSW) w roku sprawozdawczym:

Organizacja posiedzeń Zespołu wspierającego koordynację Programu, podczas których omówiono zadania Zespołu, przyjęto procedury podziału środków z rezerwy celowej budżetu państwa, przeznaczonej na realizację zadań w ramach Programu, na łączną sumę 3.000.000 zł oraz dokonano podziału tej rezerwy na 2011 r.

W celu podziału tej rezerwy, corocznie Minister Spraw Wewnętrznych zwraca się do Wojewodów o przedstawienie maksimum 7 projektów zadań publicznych, których realizacja w danym roku przez podmioty pozarządowe oraz jednostki samorządu terytorialnego efektywnie wesprze działania administracji rządowej w ramach programu „Razem bezpiecznie”. Propozycje projektów powinny być wynikiem wnikliwej analizy, powstałej zarówno w oparciu o dane statystyczne nt. skali zagrożeń w województwie, jak i o wnioski z koordynowanych oraz współrealizowanych programów profilaktycznych oraz innych przedsięwzięć i inicjatyw z zakresu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań.

Zespół wspierający koordynację programu „Razem bezpiecznie”, działający przy Ministrze Spraw Wewnętrznych, dokonuje analizy i oceny przedłożonych przez Wojewodów projektów (w ramach Zespołu powoływane są grupy ekspertów, adekwatnie do obszaru działania Programu). Procedura mechanizmu dofinansowania w ramach Programu przedstawia się wg następującego schematu:

- MSW w IV kwartale każdego roku występuje do Wojewodów o przekazanie projektów do dofinansowania w ramach Programu;
- Wojewoda, przy wsparciu Zespołu powołanego do koordynowania działań wojewódzkich w ramach programu „Razem bezpiecznie”, dokonuje oceny nadesłanych projektów, a następnie najlepsze, jako rekomendowane z terenu województwa przysyła do MSW;
- Zespół wspierający koordynację programu „Razem bezpiecznie”, działający przy Ministrze Spraw Wewnętrznych dokonuje analizy i oceny przedłożonych przez Wojewodów projektów;
- wyłonione i najlepiej ocenione projekty przedłożone zostają do akceptacji Ministra Spraw Wewnętrznych, który następnie zwraca się do Ministra Finansów o uruchomienie środków finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa i przekazanie ich do budżetu wskazanych Wojewodów;
- Wojewodowie, zgodnie z założeniami Programu zawierają z jednostkami samorządu terytorialnego porozumienia administracyjne, bądź umowy z organizacjami pozarządowymi.
Zgodnie z założeniami programu „Razem bezpiecznie” Wojewoda przyznaje środki na realizację projektów w formie dofinansowania:
- zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe. Zlecenie realizacji zadań oraz przekazanie dotacji celowej na ich realizację następuje w formie umów zawieranych w oparciu o zasady i tryb przewidziane w ustawie o finansach publicznych oraz ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Zlecenie zadania oraz jego realizacja następuje w formie porozumienia administracyjnego zawieranego pomiędzy Wojewodą, a daną jednostką samorządu terytorialnego przy uwzględnieniu zapisów ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawy o samorządzie gminnym, powiatowym lub o samorządzie województwa.

Organizacja spotkań roboczych koordynatorów wojewódzkich rządowego programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań „Razem bezpiecznie”

Corocznie, na przełomie III i IV kwartału, MSW organizuje seminaria dla koordynatorów wojewódzkich, których celem jest m.in. weryfikacja działań i przyjęcie kierunków działań w ramach Programu, w tym procedury podziału rezerwy celowej zabezpieczonej na realizację „Razem bezpiecznie” w następnym roku. Wnioski i propozycje ze spotkań z koordynatorami przedstawiane są następnie Zespołowi wspierającemu koordynację programu „Razem bezpiecznie”, który na posiedzeniach przyjmuje i rekomenduje Ministrowi SW uzgodnione rozwiązania w zakresie dalszej realizacji Programu. W spotkaniu w październiku 2011 r. uczestniczyli członkowie Zespołu wspierającego koordynację Programu - reprezentanci poszczególnych ministerstw, przedstawiciele Policji (Komendy Głównej Policji oraz koordynatorzy Programu z komend wojewódzkich Policji), Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, koordynatorzy wojewódzcy oraz pracownicy MSWiA (MSW). Podczas spotkania przedstawiona została syntetyczna informacja na temat bieżącej realizacji Programu, z jednoczesnym omówieniem działań podjętych od początku 2011 roku. Omówiono również temat przewodnictwa w Europejskiej Sieci Zapobiegania Przestępczości (EUCPN) podczas prezydencji Polski w UE, a także harmonogram działań i propozycji na 2012 r.:

- możliwości zgłaszania kandydatów wojewódzkich do tytułu Lidera programu „Razem bezpiecznie”,
- podziału rezerwy celowej budżetu państwa w ramach realizacji Programu na rok 2012,
- informacji dot. Roku Korczakowskiego, ustanowionego Uchwałą Sejmu RP, rok 2012 – *Rokiem Korczakowskim*,
- działań w związku z organizacją Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 w kontekście priorytetów w roku 2012.

Ponadto z uwagi na decyzje Zespołu Koordynacyjnego podjęte w roku 2010, dotyczące dodatkowego dofinansowania propozycji w ramach projektów pilotażowych, uczestnikom spotkania zaproponowano dofinansowanie następujących projektów:

- Kampanii społecznej „*Polska gościnność również na stadionach*”, jako elementu programu „*Jestem Kibicem przez duże K*” Komendy Głównej Policji,
- Kampanii informacyjno-edukacyjnej „*Nie przegraj*”.

Organizacja konferencji podsumowującej działania w ramach Programu w 2010 roku.

W dniu 8 marca 2011 r. w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego, podsumowany został czwarty rok realizacji programu „*Razem bezpiecznie*” pod hasłem „*Razem bezpiecznie w Europie*”. Do udziału w konferencji zostali zaproszeni przedstawiciele administracji rządowej, przedstawiciele samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych – partnerzy Programu. W czasie konferencji zostały zaprezentowane akcje i kampanie profilaktyczne realizowane w roku 2010 w ramach programu „*Razem bezpiecznie*”.

Jednym z elementów konferencji było wręczenie statuetek „*Lidera Programu Razem bezpiecznie*”.

Tytuł „*Lidera Programu Razem bezpiecznie*” w 2011 roku przyznano:

- Fundacji Kidprotect.pl,
- Grupie Boksu Zawodowego Knock Out Promotions sp. z o.o.,
- Urzędowi Miasta Legionowo, firmie Arkus&Romet sp. z o.o.
- policyjnemu programowi „*Profilaktyka a Ty*”.

Podczas konferencji MSWiA nastąpiło uroczyste przekazanie statuetki „*Przystanku PaT*” gospodarzowi – organizatorowi VI Przystanku PaT. Gest ten jest symbolem inspirowanej przez program „*PaT*” wspólnoty działań wielu miast Polski na rzecz kształtowania *społecznej odpowiedzialności i troski o młodzież*. Prestiż takiego spotkania, corocznie podkreślany jest obecnością gospodarzy kolejnych Przystanków „*PaT*”. W roku ubiegłym statuetka Akcji przekazana została Prezydentowi Miasta Ostrołęki.

Podczas konferencji przedstawiono projekty włączone do programu „*Razem bezpiecznie*”, które obecnie stanowią jego integralną część. Są to: „*Jestem fair*” realizowany przez Uniwersytet Łódzki oraz „*Nasze dzieci w sieci*”, „*Szkoła Bezpiecznego Internetu*”, realizowane przez Fundację „*Kidprotekt.pl*”.

Strona internetowa programu „*Razem bezpiecznie*” - Bank Dobrych Praktyk.

Głównym założeniem funkcjonowania strony internetowej (<http://razembezpiecznie.msw.gov.pl/portal/rb/>) jest stworzenie ogólnopolskiej bazy „gotowych” i sprawdzonych pomysłów w zakresie poprawy bezpieczeństwa, które mogą pomóc w rozwiązywaniu konkretnych problemów danej społeczności lokalnej. Bank Dobrych Praktyk łączy doświadczenia administracji rządowej, samorządowej oraz organizacji społecznych. Jest to bowiem podstawowy warunek skuteczności programu „*Razem bezpiecznie*”, którego istotą jest wymiana dobrych praktyk oraz sprawdzonych inicjatyw.

Bank Dobrych Praktyk uzupełniany jest na bieżąco – po weryfikacji, wpisywane są do niego inicjatywy i projekty realizowane w poszczególnych obszarach Programu.

Seminarium dot. problematyki bezpieczeństwa w ruchu drogowym

W marcu 2011 r., w Sali Konferencyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, odbyło się **Seminarium dot. problematyki bezpieczeństwa w ruchu drogowym**, organizowane we współpracy z Instytutem Transportu Samochodowego. Podczas spotkania omówione zostały działania resortu spraw wewnętrznych i administracji, a także podmiotów współpracujących w obszarze ruchu drogowego. Celem seminarium było podsumowanie działań podejmowanych w 2010 roku i zadań planowanych do realizacji w roku 2011. W seminarium udział wzięli policjanci z pionu ruchu drogowego, przedstawiciele instytucji i organizacji rządowych i pozarządowych działających na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego, przedstawiciele Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego oraz Inspektoratu Transportu Drogowego. Uczestnicy spotkania zapoznali się także m.in. z działaniami planowanymi w ramach *Europejskiego programu na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata 2011-2020 – IV Program* oraz *Dekady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego* ogłoszonej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ.

Podczas spotkania zaprezentowano także kampanie oraz akcje profilaktyczne, które mają na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Przedstawiono prezentacje m.in. Krajowego Centrum BRD, Stowarzyszenia „*Droga i Bezpieczeństwo*” i Fundacji „*Kierowca Bezpieczny*”. Omówione także założenia kampanii „*Pileś? Nie jedź!*”, inicjatywy **wpisanej w 2011 roku do programu „*Razem bezpiecznie*”**.

Centralne akcje profilaktyczne:

Działania pn. „Bezpieczne wakacje 2011”

„Bezpieczne wakacje”, wzorem lat ubiegłych były realizacją wspólnych inicjatyw administracji zespolonej oraz zainteresowanych jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i instytucji organizujących wypoczynek dzieciom i młodzieży. Założeniem towarzyszącym planowaniu działań pn. „Bezpieczne Wakacje” było jej kompleksowe zintegrowanie z rządowym programem ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpiecznie”, zakładającym szczególną aktywność rządowej administracji publicznej w takich obszarach, jak **bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania i miejscach publicznych, w szkole, w ruchu drogowym**.

Działania profilaktyczno - prewencyjne na szczeblu wojewódzkim podejmowane były przez urzędy wojewódzkie, komendy wojewódzkie / Stołeczną Policję, PSP, SG oraz organy administracji rządowej i pozarządowej. Uwzględniając założenia programu „Razem bezpiecznie”, we właściwych komórkach organizacyjnych urzędów wojewódzkich opracowano propozycje działań przewidzianych do realizacji w ramach akcji „Bezpieczne wakacje”, najczęściej w ramach utworzonych wojewódzkich zespołów koordynujących - wspierających terenową realizację programu „Razem bezpiecznie”. Podejmowane działania profilaktyczno – prewencyjne, na szczeblu wojewódzkim polegały m.in. na:

- zwiększeniu liczby policjantów ruchu drogowego i prewencji na trasach i drogach dojazdowych do miejscowości turystycznych, stosownie do bieżącej analizy potrzeb i zagrożeń;
- wykorzystywaniu zintegrowanego systemu służby patrolowej i operacyjnej m.in. na dworcach kolejowych i autobusowych oraz na szlakach komunikacyjnych,
- zwiększeniu liczby policjantów w miejscach masowego wypoczynku (miejscowości turystyczne, pola namiotowe, itp.), dyslokowaniu służby patrolowej stosownie do potrzeb w zakresie poprawy bezpieczeństwa wakacyjnego, w tym organizowaniu posterunków sezonowych w miejscach masowego wypoczynku;
- organizacji akcji, kampanii oraz realizacji podprogramów o charakterze profilaktycznym.

Zbiorcza informacja z realizacji działań podczas letniego wypoczynku w roku 2011 została opracowana, a następnie umieszczona na stronie internetowej programu „Razem bezpiecznie”.

Ogólnopolska akcja profilaktyczna – VI Przystanek „Profilaktyka a Ty”

Głównym pomysłodawcą i organizatorem akcji jest **Komenda Główna Policji**, która wraz ze środowiskami młodzieżowymi tworzy aktywną platformę przeciwko zjawiskom patologii społecznej, sięgając po narzędzia z obszaru kultury tj. teatr, film, plastykę, taniec, literaturę i muzykę. **Akcja ta organizowana jest od 2006 r., od II edycji Przystanku PaT patronuje jej Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSW). Natomiast od 2007 r. wpisana jest do programu „Razem bezpiecznie”.**

Ideą programu „**Profilaktyka a Ty**” są działania angażujące młodzież w dramę lub teatr, tematycznie skierowane przeciwko **patologii społecznej**. Program obejmuje cztery obszary: **działanie, edukację, informację oraz akcję**. Przedsięwzięcie to ma na celu przede wszystkim ograniczenie zjawiska narkomanii wśród uczniów szkół ponadpodstawowych, inspirowanie rodziców młodzieży szkolnej do pogłębiania wiedzy z zakresu profilaktyki narkotykowej, jak również komunikowanie oraz inicjowanie przez Policję wspólnych działań skierowanych przeciwko zjawiskom patologii społecznej.

Akcja pn. „**Przystanek PaT**” jest częścią programu „**Profilaktyka a Ty**”, realizowaną raz w roku, w okresie letnich wakacji. Akcja trwa około 5 dni i biorą w niej udział liderzy programu, wolontariusze oraz grupy teatralne z całego kraju, które realizują spektakle edukacyjno-profilaktyczne. Podczas Przystanku odbywają się warsztaty profilaktyczne, artystyczne oraz prowadzone są młodzieżowe fora dyskusyjne, natomiast w trakcie jego finału uczestnicy prezentują efekty pracy warsztatowej. Projekt skierowany jest do młodzieży szkół ponadpodstawowych i studentów, ma on na celu promowanie mody na życie bez uzależnień poprzez **profilaktykę rówieśniczą**.

W roku 2011 w ramach programu „**Profilaktyka a Ty**”, w którym do końca 2011 roku uczestniczyło ponad 60 tysięcy uczniów szkół ponadpodstawowych oraz w roli obserwatorów ponad 5 tysięcy rodziców młodzieży szkolnej, pedagogów, samorządowców i policjantów zrealizowano następujące działania:

- PaTowicze z Sokołowa Podlaskiego, Siedlec, Otwocka i Warszawy (11 maja 2011 roku) uczestniczyli w polskiej inauguracji światowej DEKADY BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO 2011 - 2020. Na sejmowym dziedzińcu wystawiona została 7-minutowa prapremiera spektaklu „**Poczekalnia**”, który dotyczy tematu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w ruchu drogowym. W Sali Kolumnowej Sejmu wśród wielu innych znalazła się także wystawa programu PaT;

- na zaproszenie Ministerstwa Edukacji Narodowej program PaT zaprezentowany został na sejmowej podkomisji ds. młodzieży w Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży;
 - społeczność PaT uczestniczyła oraz wspierała organizację konferencji MSWiA, podsumowującej działania w 2011 roku, rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „*Razem bezpiecznie*”. Podczas konferencji program PaT wyróżniony został, jako jeden z pięciu projektów w kraju, tytułem oraz statuetką LIDERA programu „*Razem bezpiecznie*”.
 - program PaT zaprezentowany został w Budapeszcie (luty/marzec) podczas posiedzenia europejskiej komisji EUCPN z zaproszeniem przedstawicieli sieci do udziału w **VI PRZYSTANKU** PaT w Ostrołęce.
 - w ramach współpracy międzyresortowej w zakresie profilaktyki uzależnień Ministerstwo Edukacji Narodowej zaprosiło projekt PaT do przeprowadzenia w 2011 roku działania pilotażowego (PaT/E – edukacja), które dotyczyło przeprowadzenia po raz pierwszy szkolenia animatorów, wśród których znaleźli się pedagodzy szkolni, nauczyciele przedmiotu, psychologowie, katecheci, instruktorzy placówek kultury, a także placówek wychowania pozaszkolnego.
- Zadaniem animatorów **PaT** po zakończonym szkoleniu jest inspirowanie władz oświatowych i samorządowych do utworzenia lokalnej młodzieżowej grupy PaT (w oparciu o wydany film, prezentację, wyniki badań i poradnik metodycznym PaT).
- we wszystkich działaniach projektu pilotażowego **PaT/E** w 2011 roku wzięło udział 4.150 osób.
 - Polska Prezydencja w Radzie Unii Europejskiej w obszarze EUCPN rozpoczęła się (5 lipca) podczas inauguracji ogólnopolskiej akcji edukacyjno-profilaktycznej **VI PRZYSTANEK** PaT Ostrołęka/Kadzidło '2011. W akcji łącznie wzięło udział 2.000 uczestników oraz ponad 300 gości z 9 krajów świata (Węgry, Dania, Kuba, Brazylia, Litwa, Słowacja, Niemcy, Iran, Indie). Partnerami akcji były: MSWiA, lokalne samorządy, wyższe uczelnie, NSZZP oraz IPA. Młodzież uczestniczyła w 37 warsztatach oraz zaprezentowała 40 przedstawień i animacji edukacyjno-profilaktycznych na 4 scenach.
 - Regionalne Przystanki PaT zostały przeprowadzone: po raz drugi w Rudzie Śląskiej (400 uczestników) oraz w Sobolewie jako pierwszym w kraju gminnym Przystanku PaT (200 uczestników).
 - działania skierowane do młodzieży szkół ponadpodstawowych PaT/M (młodzież) odbyły się w Mławie, Inowrocławiu, Strzelcach Opolskich, Kluczborku, Tczewie i Chełmie - łącznie dla ok. 3.500 uczniów szkół ponadpodstawowych.
 - działanie skierowane do rodziców młodzieży szkolnej PaT/R (rodzice) odbyły się w Inowrocławiu, Sabniach, Wyszku, Chełmie, Dziekanowie Leśnym i Sadowej - łącznie dla ok. 1.400 rodziców.
 - instruktorzy PaT wzięli udział w akcji „*Cała Polska czyta dzieciom*” czytając bajki i opowiadania uczniom szkoły podstawowej w Sadowej.
 - aktorzy oraz kadra instruktorska PaT przygotowała scenariusz oraz przeprowadziła noworoczny bal z udziałem dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Zuzeli w ramach corocznych spotkań „*Środowisko policyjne dzieciom*” oraz w Centrum Rehabilitacji, Edukacji i Opieki TPD w Helenowie z okazji Dnia Dziecka.
 - przedstawiciele programu PaT zaprezentowali projekt na 7 konferencjach w Poznaniu, Opolu, Gdańsku, Lublinie, Brwinowie, Siedlcach i Warszawie.
 - społeczność programu PaT zaproszona została na Konferencję EUCPN (ECPA) w Warszawie oraz do Pawilonu Europejskiego Roku Wolontariatu w ramach działań w Dniu Profilaktyki.
 - przeprowadzone zostały dwa szkolenia liderów PaT w Ostrołęce (kwiecień) i Lalikach (grudzień).
 - w ramach podprojektu „Profilaktyka a Harcerstwo” (PaH) przeprowadzona została konferencja oraz profilaktyczna gra miejska dla młodzieży wszystkich szkół ponadpodstawowych Sokołowa Podlaskiego, a następnie powtórzona w miejscowości Przasnysz.
 - każdego roku powiększa się ilość przeglądów lub festiwali teatralnych o charakterze edukacyjno-profilaktycznym z udziałem społeczności PaT. W roku 2011 były to miasta: Inowrocław, Zielona Góra, Białystok, Garwolin, Góra Kalwaria, Szydłowiec i „Niećpa” w Warszawie.
 - z inicjatywy młodzieżowych grup PaT odbyły się także lokalne uroczystości o różnym charakterze społecznościowym (Siedlce, Sokołów Podlaski, Białobrzegi).
 - z programem ogólnopolskim PaT współpracują także autorskie projekty wojewódzkie: w Białymstoku („*Dramat i tragedię pozostaw teatrowi*”), Bydgoszczy (konkurs filmowy o tematyce profilaktycznej „*Sztuka wyboru*”), Wrocławiu (Slammer 2011) i Gorzowie Wielkopolskim (LuPaT „*Scena monodramu*”).
 - Gala Finałowa projektu PaT/E odbyła się 8 grudnia w Warszawie. Najmłodsze grupy PaT ze Strzelec Opolskich, Tczewa i Chełma wystąpiły na deskach Teatru Lalka w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. W połączonej obsadzie „Sekretu” zagrało prawie 100 aktorów. Wzięli w niej także

udział eksperci PaT uczestniczący w szkoleniu działania PaT/E. Projekt pilotażowy obejmował realizację w 3 województwach: opolskim – realizacja w Strzelcach Opolskich: 4 – 13 października, pomorskim – realizacja w Tczewie: 18 – 25 października i lubelskim – realizacja w Chełmie: 15 – 22 listopada. Podczas projektu PaT/E przeszkolono 50 animatorów/nauczycieli, którzy otrzymali tytuł eksperta programu PaT, przeprowadzono łącznie: 6 premier spektakli edukacyjno-profilaktycznych w wykonaniu młodzieży nowo utworzonych grup PaT, 7 działań PaT/M (młodzież), 1 działanie PaT/R (rodzice).

- po raz pierwszy społeczność PaT uczestniczyła w Gali Warszawskiej plebiscytu „**8 Wspaniałych**” . Konkurs „ 8 Wspaniałych” odbywa się od 18 lat, jego inicjatorem jest Fundacja "Świat na Tak", która promuje ideę wolontariatu wśród młodzieży i bezinteresowną pracę na rzecz potrzebujących. Obecnie konkurs organizowany jest przez 85 jednostek samorządu terytorialnego w całej Polsce, a organizatorem krajowego finału w 2011 roku była Gdynia, do której przyjechało 325 finalistów. Większość z nich to maturzyści albo uczniowie szkół średnich, ale są też nieliczni gimnazjaliści. Jednym z 8 Wspaniałych w 2011 roku został Hubert Prekurat lider programu PaT w Siedlcach.
- przed Pałacem Prezydenta RP podczas „**Marszu Zebry**” (4 czerwca) w Warszawie ponownie zaprezentowany został spektakl „Poczekalnia” dotyczący bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w ruchu drogowym. Uczestnicy Marszu poznawali najczęstsze powody wypadków drogowych, uczyli się, jak zabezpieczyć miejsce wypadku, jak reagować i wezwać pomoc. Marsz Zebry można nazwać Marszem po Edukację. Jego inicjatorzy chcą uświadomić rodzicom, jak ważna jest nauka dzieci w zakresie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Hasło projektu brzmi: **Bo dzieci mają prawo dorosnąć i spełniać marzenia.**
- od grudnia 2011 roku Impresariat PaT ma swoją pierwszą oficjalną filię. To efekt zaproszenia do współdziałania, które do społeczności PaT wystosował Rektor Wyższej Szkoły Nauk Społecznych PEDAGOGIUM prof. dr hab. Marek Konopczyński. W filii Impresariatu PaT spotyka się: zespół mediów PaT, klub PEDAGOGIUM, grupa teatralna SCENA 07, zespół „**Roku Korczakowskiego**” oraz dyżurują redaktorzy radia TRAP.

Kampania „Rowerem bezpiecznie do celu”

Konkurs MSWiA(MSW) i Programu 1 Polskiego Radia

Głównym założeniem realizowanej od 2008 roku, w okresach letniego wypoczynku kampanii „**Rowerem bezpiecznie do celu**”, jest **promowanie bezpieczeństwa w ruchu drogowym rowerzystów, a w szczególności dzieci i młodzieży**. Przeprowadzona w okresie od czerwca do sierpnia akcja ma na celu **edukację rowerzystów** w zakresie zagrożeń, z którymi spotykają się na drogach oraz nawyku poszanowania przepisów prawa o ruchu drogowym. Kampania bezpiecznego poruszania się rowerem w ruchu drogowym wpisuje się w działania realizowane w ramach rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „**Razem bezpiecznie**”. Kampania została w 2011 roku także ujęta na liście przedsięwzięć realizowanych w ramach tzw. **dekady działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego**, zainaugurowanej **11 maja 2011 r.** w Sejmie (Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych ogłosiło lata 2011-2020 dekadą działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego - **Decade of Action for Road Safety**).

Prowadzone w jej ramach działania policyjne polegają m.in. wzmożonej kontroli kierujących pojazdami silnikowymi pod kątem przestrzegania przepisów ruchu drogowego w stosunku do rowerzystów, egzekwowania od rowerzystów obowiązku poruszania się po drogach zgodnie z przepisami, a także posiadania karty rowerowej/motorowerowej przez dzieci i młodzież.

Inauguracja kampanii w 2011 roku miała miejsce w maju w PKOl. w Warszawie i była połączona z uroczystym przejazdem rowerami do Parku Agrykoli (Łazienki Północne), gdzie przez cały dzień odbywały się warszawskie obchody Dnia Dziecka. Dzieci i młodzież, które wzięły udział w peletonie otrzymały elementy odblaskowe (kamizelki, opaski na rękę), kaski ochronne i inne drobne wyposażenie rowerowe.

W ramach akcji zorganizowano m.in. mobilne miasteczko ruchu drogowego, w którym odbywały się egzaminy na kartę rowerową. Polski Czerwony Krzyż zapoznawał dzieci z zasadami udzielania pierwszej pomocy, a dzięki przygotowanym przez Instytut Transportu Samochodowego symulatorom jazdy, każdy z kierowców mógł sprawdzić swoje umiejętności. Współpartnerami podczas uroczystości i pokazów byli również: Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (MI), Ministerstwo Sportu i Turystyki, Żandarmeria Wojskowa, Miasto Stołeczne Warszawa, Państwowa Straż Pożarna, Straż Graniczna, Komenda Stołeczna Policji, Stołeczna Estrada, Polski Komitet Olimpijski, Warszawskie Towarzystwo Cyklistów, Centralny Szpital Kliniczny MSWiA (MSW).

Natomiast **Konkurs MSWiA i Programu 1 Polskiego Radia**, pn. „*Rowerem bezpiecznie do celu*” trwał na antenie rozgłośni od 3 czerwca do 22 sierpnia 2011 r. W tym czasie w każdy poniedziałek i piątek w audycji „**Popołudnie z Jedyńką**” prowadzony był konkurs dla słuchaczy z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Nagrodą główną (w każdy z konkursowych dni) był rower (firmy-fundatora Arcus&Romet) oraz trzy nagrody pocieszenia ufundowane przez MSWiA ze środków programu „*Razem bezpiecznie*”. Pytania przygotowywane były we współpracy z Biurem Ruchu Drogowego KGP. Konkurs cieszył się ogromnym zainteresowaniem słuchaczy Programu 1 – w czasie jego trwania wysłano łącznie blisko **20.000** sms-owych odpowiedzi.

Konkurs MSWiA i Programu 1 Polskiego Radia pn. „Bezpieczne Wakacje” podczas XVII Przystanku Woodstock

W trakcie ubiegłorocznego 17. Przystanku Woodstock, który miał miejsce w Kostrzynie nad Odrą w dniach 4-6 sierpnia, uczestnicy Festiwalu mieli okazję wziąć udział w konkursie realizowanym w ramach programu „*Razem bezpiecznie*” zorganizowanym przez Program 1 Polskiego Radia i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSW). Do Konkursu przystąpiło w sumie **296** osób. Jego celem była popularyzacja zasad bezpiecznego wypoczynku w okresie letnim, w szczególności uświadomienie szkodliwego działania narkotyków i alkoholu oraz zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa nad wodą i w ruchu drogowym. Trzyosobowa komisja konkursowa wyłoniła **20** finalistów, którzy musieli odpowiedzieć na szereg pytań związanych z bezpieczeństwem, dotyczących zagadnień promowanych na antenie Programu 1 Polskiego Radia oraz w miasteczku policyjnym przez cały czas trwania Festiwalu. MSWiA nagrodziło uczestników Festiwalu Woodstock za wiedzę w zakresie bezpiecznych zachowań. W dniu 6 sierpnia Konkurs został rozstrzygnięty - wręczenie nagrody odbyło się na dużej scenie Przystanku Woodstock. Zwycięzcy otrzymała nagrodę główną w postaci **skutera m-ki Romet 727 Comfort**, wraz z kaskiem i wyposażeniem odbłaskowym. Ponadto finaliści otrzymali upominki ufundowane przez MSWiA (MSW) oraz Programu 1 Polskiego Radia S.A.

Konkurs dla jednostek samorządu terytorialnego „Bezpieczeństwo imprez sportowych”

Z uwagi m.in. na organizację i przeprowadzenie w 2012 r. w Polsce Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, w 2009 r. po raz pierwszy MSWiA ogłosiło konkurs dla jednostek samorządu terytorialnego pn. „**Bezpieczeństwo imprez sportowych**”. Celem Konkursu było wyłonienie i nagrodzenie projektów, które przewidują poprawę bezpieczeństwa w czasie imprez sportowych, a w szczególności podniesienie bezpieczeństwa imprez sportowych poprzez edukację dzieci i młodzieży w zakresie:

- popularyzowania zasad kulturalnego kibicowania;
- kształtowania nawyków prawidłowego zachowania się w trakcie masowych imprez sportowych;
- stworzenia warunków dla dzieci i młodzieży do bezpiecznego uczestniczenia w masowych imprezach sportowych;
- popularyzowania sportu jako metody spędzania czasu wolnego;
- organizacji zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, obozów sportowo-rekreacyjnych oraz imprez sportowych mających na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania obiektów sportowych;
- zapewniania prawidłowego wychowania dzieci i młodzieży i przygotowania do udziału w masowych imprezach sportowych;
- stworzenia warunków dla dzieci i młodzieży do przeprowadzania egzaminów na kartę rowerową i motorowerową;
- popularyzowania roweru jako środka transportu, rekreacji i sportu.

W 2011 roku MSWiA przeprowadziło ten konkurs dla jednostek samorządu terytorialnego. Na nagrody dla zwycięskich jednostek samorządu terytorialnego MSWiA przeznaczyło 100.000 zł.

- Pierwsze miejsce i nagrodę **50.000 zł** otrzymało **Starostwo Powiatowe w Krakowie** (woj. małopolskie) za projekt „**Bezpieczne Areny EURO 2012**”,
- Drugie miejsce i nagrodę **30.000 zł** otrzymał **Urząd Miasta Chorzów** (woj. śląskie) za projekt „**Bezpiecznie kibicuję- mądrze dopinguje - młody kibic**”,
- Trzecie miejsce i nagrodę **20.000 zł** otrzymał **Urząd Miasta i Gminy Prochowice** (woj. dolnośląskie) za projekt pn. „**Blżej siebie**”.

Współpraca w ramach organizacji i przeprowadzenia Turniejów BRD:

- *Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów;*
- *Ogólnopolskiego Turnieju Motoryzacyjnego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych;*
- *„Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla uczniów Szkół Specjalnych i Specjalnych Ośrodków Szkolno – Wychowawczych,*

poprzez finansowe i organizacyjne wsparcie MSWiA Turniejów *w ramach przygotowanego w MSWiA Porozumienia o współpracy z PZMot., MSWiA, MI, KGP z dn. 01.06.2011 r.* (w ramach programu „Razem bezpieczniej” w 2011 roku zostały ufundowane nagrody główne dla zwycięzców Turniejów).

Turnieje mają charakter edukacyjny i przyczyniają się do podniesienia poziomu wiedzy i kwalifikacji młodych uczestników ruchu drogowego. Ich podstawowym założeniem organizacyjnym jest wieloetapowość - obejmują szerokie rzesze dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych. Dzięki swojemu zasięgowi i opracowanej przez specjalistów Komendy Głównej Policji formie, stanowią one rodzaj programu edukacyjnego, przygotowującego dzieci i młodzież do bezpiecznego, odpowiedzialnego uczestnictwa w ruchu drogowym. Pierwszym etapem turniejów są eliminacje na szczeblu gminy, następnym eliminacje powiatowe i wojewódzkie, każda edycja kończy się finałem ogólnopolskim, do których docierają uczestnicy wyłonieni w eliminacjach niższego szczebla.

Dzięki turniejom najmłodszy uczestnicy ruchu drogowego chętniej zapoznają się z problematyką związaną z przepisami prawa *o ruchu drogowym*, a także udzieleniem pierwszej pomocy przedlekarskiej i innymi zagadnieniami dotyczącymi bezpiecznego i kulturalnego poruszania się po drogach.

Turniej Motoryzacyjny, skierowany do młodzieży szkół średnich, ukierunkowany jest na podwyższanie umiejętności technicznych kierowania pojazdem, zwiększenia świadomości o istniejących zagrożeniach wśród uczestników ruchu drogowego, a także kształtowanie właściwego zachowania na drogach publicznych. Turnieje pełnią rolę edukacyjną w tym zakresie. Jest to tym bardziej istotne, gdyż osoby w przedziale wieku 18-24, kierujące pojazdami, stwarzają znacznie większe zagrożenie w ruchu drogowym niż pozostali kierujący.

Akcja profilaktyczna „Uczyć i bawić”

„*Uczyć i bawić*”, to profilaktyczna forma kształcenia postaw wśród dzieci i młodzieży z udziałem sportowców oraz policjantów/strażaków, realizowana w trakcie spotkań z uczestnikami kolonii i obozów wakacyjnych. Motywem przewodnim tych spotkań jest sport jako alternatywa dla uzależnień, jak również sposób na prowadzenie zdrowego trybu życia i samorealizacji.

W 2011 roku, w sierpniu odbyło się spotkanie z dziećmi przebywającymi w Ośrodku Kolonijno – Wypoczynkowym „*Dawid*” w Broku. Wypoczynek dzieci organizowany jest przez Caritas Diecezji Siedleckiej. W ośrodku przebywała grupa 226 dzieci i młodzieży, w tym 45 osób pochodzących z Białorusi. Spotkanie poprzedzone zostało zajęciami przygotowanymi przez Mazowiecką Komendę Wojewódzką Policji z/s w Radomiu oraz Komendę Powiatową Policji w Ostrowi Mazowieckiej. Podczas spotkania przedstawione zostały dzieciom i młodzieży filmy jak zadbać o bezpieczeństwo w szczególności podczas wakacji, ale także w domu i w szkole. Policja przygotowała szereg atrakcji, w tym m.in. pokaz sprzętu wykorzystywanego przez policjantów w codziennej służbie - motocykle, służbowa łódź motorowa, broń, kamizelki kuloodporne, środki przymusu bezpośredniego), pokaz techniki kryminalistycznej (m.in. daktyloskopia), udzielanie pierwszej pomocy przedlekarskiej, strzelanie z broni pneumatycznej, pokaz tresury i umiejętności policyjnego psa służbowego.

Młodzi uczestnicy spotkania otrzymali atrakcyjne upominki przygotowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, w tym bluzki, czapeczki, kamizelki odbłaskowe oraz inne gadżety promujące bezpieczeństwo.

Dzień Profilaktyki w ramach Europejskiego Roku Wolontariatu

Zgodnie z decyzją Rady Unii Europejskiej z dnia 27 listopada 2009 roku, rok 2011 ustanowiono *Europejskim Rokiem Wolontariatu Propagującym Aktywność Obywatelską* (ERW 2011), co powinno przyczynić do wzrostu znaczenia wolontariatu w umacnianiu spójności społecznej oraz do upowszechnienia kilku kluczowych przesłań i wartości. Pawilon Europejskiego Roku Wolontariatu '2011, we wrześniu gościł w Warszawie. Każdy kraj członkowski UE gościł Tour (EYV 2011 Tour - PAWILON ERW) promujący idee ERW 2011 – albo w postaci wyposażenia dostosowanego do zaproponowanej przez dany kraj lokalizacji lub też w postaci pawilonu (namiotu), usytuowanego w ciekawej i atrakcyjnej przestrzeni miejskiej. Pawilon ERW 2011 stanowił przestrzeń spotkania, prezentacji, interakcji, wymiany pomysłów oraz debaty o wolontariacie i był w istocie wyróżnieniem dla kraju, który go przyjmował. Pawilon zawitał

do Warszawy na okres od **1 do 14 września 2011 r. i ustawiony został na płycie głównej przy wejściu do Pałacu Kultury i Nauki, od strony ul. Marszałkowskiej**. Jest to miejsce, które spełniało warunki dostępności zarówno dla mieszkańców stolicy, jak i dla turystów. Przez 14 dni tematycznych prezentowane były różnorodne działania wolontariacie: od działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych, działań młodzieżowych po aktywizację seniorów, wolontariat zagraniczny, misyjny, pracowniczy, wolontariat w sporcie oraz kulturze, e-wolontariat, **profilaktykę i ratownictwo**. W **Dniu Profilaktyki MSWiA (MSW)** przedstawiło sposoby pomocy dzieciom, które doświadczały przemocy w rodzinie. Udział w nim brały również organizacje, z którymi MSWiA (MSW) współpracuje, m.in. w ramach programu „**Razem bezpiecznie**”. W Pawilonie spotkać można było organizacje pomagające dzieciom, które doświadczyły różnych form przemocy - Fundację Kidprotect.pl oraz Fundację Dzieci Niczyje. Byli też przedstawiciele Fundacji Itaka, która pomaga w poszukiwaniu zaginionych i stara się zapobiegać ucieczkom z domu. O tym, jak przygotować się do wyjazdu zagranicznego, można było porozmawiać z przedstawicielami Fundacji La Strada, która pomaga ofiarom handlu ludźmi. W Pawilonie spotkać można było także wolontariuszy współpracujących z organizacjami wspierającymi uchodźców, imigrantów czy repatriantów. Były także stoiska Caritas Polska, Stowarzyszenia Interwencji Prawnej i Fundacji Ocalenie. Pawilon MSWiA (MSW) odwiedziło ponad **1200** osób.

W programie znalazły się również spektakle teatralne m.in. na temat bezpieczeństwa dzieci i młodzieży **w ruchu drogowym**. Odbływały się wystawy fotograficzne m.in. prezentujące sytuację uchodźców oraz spotkania, podczas których wolontariusze opowiadali o swoich doświadczeniach.

Poradniki:

W celu upowszechnienia wiedzy wśród społeczeństwa w latach 2007/2008 opracowano, a zaktualizowano w 2011 r. we współpracy z Policją, Strażą Graniczną i Państwową Strażą Pożarną **poradniki tematyczne**:

- „*Jak unikać zagrożeń*”,
- „*Jak bezpiecznie przekraczać granice Polski*”,
- „*Jak złożyć zawiadomienie o przestępstwie*”,
- „*Jak postępować w razie pożaru, jak zapobiegać pożarom*”,
- „*Tworzenie i funkcjonowanie grup osiedlowych oraz miejskich map bezpieczeństwa*”,
- „*Jeśli musisz zeznawać – rola świadka w postępowaniu karnym*”,
- „*Karta rowerowa w szkole*”.

Poradniki te stanowią stale uaktualniany zbiór informacji i wiedzy z zakresu *wiktyologii* oraz przyczyn powstawania *najczęstszych zagrożeń*. Kolportowane są przy okazji organizacji wszystkich spotkań związanych z realizacją Programu. Treść poradników jest także zamieszczana na stronie internetowej programu „*Razem bezpiecznie*”.

Promocja Programu:

Spot informacyjny dotyczący programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpiecznie”.

W 2010 r. przygotowano i wydano **główny dokument filmowy** służący do promocji dotychczasowych działań i bieżących realizacji, przeprowadzonych w trakcie praktycznego wdrażania zadania. Spot ten na bieżąco wykorzystywany jest przede wszystkim jako promocja Programu, zachęta do udziału w nim, emitowany podczas konferencji, seminariów na poziomie centralnym, a także lokalnym. Materiał w wersji polskiej i angielskiej zamieszczony został na stronie internetowej Programu oraz serwisie youtube.com.:

<http://www.youtube.com/watch?v=LVS9pN5YMik> - wersja PL

<http://www.youtube.com/watch?v=YdgsSztY0bY> - wersja ANG

Natomiast w 2011 roku przygotowany i wykonany został kolejny materiał filmowy obrazujący realizację Programu w kontekście **idei EUCPN** (materiał przygotowany na konferencję „**Best Practice Conference**” – ECPA ‘2011)

<http://www.youtube.com/watch?v=59n4W8BrdUg>

Całość przedsięwzięć dot. przedmiotowego zakresu, który obejmował program „*Razem bezpiecznie*” za rok 2011 przedstawia natomiast „**Film z realizacji Programu w roku 2011**”:

<http://youtu.be/xd78cyMDQeY>

Promocja działań „Razem bezpieczniej” na forum międzynarodowym:

EUCPN (Europejska Sieć Zapobiegania Przestępczości/Prewencji Kryminalnej)

Europejska Sieć Prewencji Kryminalnej została powołana na mocy decyzji Rady UE z dnia 28 maja 2001 r., w wyniku realizacji postanowień szczytu w Tampere. Głównym zadaniem EUCPN jest rozwijanie programów prewencyjnych dla wszelkich rodzajów przestępczości, ze szczególnym uwzględnieniem zachowań osób nieletnich, przestępczości miejskiej i narkotykowej, na poziomie Unii Europejskiej, a także wspieranie programów i działań krajowych oraz lokalnych.

Decyzją Rady z dnia 28 maja 2001 r. ustanowiono Europejską Sieć Prewencji Kryminalnej. Decyzja ta utraciła moc, z chwilą wejścia w życie nowej Decyzji Rady 2009/902/WSiSW z dnia 30 listopada 2009 roku ustanawiającej **Europejską Sieć Zapobiegania Przestępczości** i uchylającą decyzję 2001/427/WSiSW.

EUCPN przyczynia się do rozwoju różnych aspektów zapobiegania przestępczości na poziomie Unii Europejskiej oraz wspiera działania z zakresu zapobiegania przestępczości na poziomie krajowym i lokalnym. Zgodnie z nową decyzją, do zadań Sieci należy między innymi:

- ułatwianie współpracy, wymiany informacji między podmiotami zajmującymi się zapobieganiem przestępczości,
- zbieranie i przekazywanie informacji, w tym dobrych praktyk w zakresie prowadzonych działań w dziedzinie zapobiegania przestępczości,
- organizowanie konferencji, a w szczególności dorocznej konferencji dotyczącej dobrych praktyk oraz innych działań, w tym w zakresie dorocznej europejskiej nagrody w dziedzinie zapobiegania przestępczości.

Od chwili wejścia do Unii Europejskiej, Polska uczestniczy w pracach EUCPN poprzez krajowych przedstawicieli (**reprezentant** MSWiA[MSW] i KGP).

W 2011 roku, Polska w związku z Przewodnictwem Polski w Radzie UE przewodniczyła w Europejskiej Sieci Zapobiegania Przestępczości. Podczas tego Przewodnictwa wielokrotnie przedstawiano i promowano projekty i inicjatywy realizowane w ramach programu „Razem bezpieczniej”.

Udział w europejskim konkursie na najlepszy program prewencyjny ECPA

Zarząd Europejskiej Sieci Prewencji Kryminalnej w ramach promocji dobrych praktyk w przeciwdziałaniu przestępczości, organizuje corocznie konferencję „Best Practice Conference”. Jednym z punktów konferencji jest przyznanie europejskiej nagrody prewencji kryminalnej (European Crime Prevention Award – ECPA) za najlepszy projekt, zrealizowany w ubiegłych latach w krajach członkowskich UE. W 2011 roku zaszczyt organizacji tej Konferencji przypadł Polsce – MSWiA (MSW).

W dniach 14 i 15 grudnia 2011 roku w Warszawie w Hotelu Westin, w ostatnim miesiącu polskiej Prezydencji w Radzie UE, odbyła się *Konferencja Dobrych Praktyk* – której celem była wspólna wymiana dobrych praktyk, wiedzy oraz doświadczenia w zakresie zapobiegania przestępczości. Polska Prezydencja na ubiegłoroczny temat konferencji wybrała „Sport, naukę i sztukę w zapobieganiu przestępczości wśród dzieci i młodzieży”. **Polska do tego konkursu zgłosiła, wybrany przez międzyresortową komisję, projekt realizowany z logo programu „Razem bezpieczniej” - „Jestem fair”.**

W wyniku oceny **Jury EUCPN** na podium stanęli reprezentanci **Uniwersytetu w Berlinie**, którzy odebrali statuetkę oraz czek na 20.000 Euro. Jury EUCPN doceniło projekt niemiecki – „fairplayer.manual/fairplayer.sport”, ukierunkowany na *zapobieganie przemocy rówieśniczej w szkołach* za szczególną staranność doboru środków oraz metod widoczną na wszystkich etapach realizowania projektu: od *planowania*, poprzez *implementację*, na *naukowej ewaluacji* kończąc. Krajowi Przedstawiciele EUCPN z Danii oraz Cypru wręczyli również dwa wyróżnienia, które polska Prezydencja postanowiła przyznać w kategorii „Projekt najbardziej innowacyjny” oraz „Młodzi dla młodych”. Wyróżnienia te zdobyły odpowiednio projekt fiński pn. „Icehearts” oraz litewski – „With Forum Theatre– Without the Violence”.

Podczas Konferencji nastąpiło również symboliczne zakończenie przewodnictwa Polski w EUCPN i przekazanie flagi z logo Sieci w ręce przewodniczącej - Krajowego Przedstawiciela Danii.

Finansowanie programu „Razem bezpieczniej”:

W budżecie państwa na rok 2011, w ramach rezerwy celowej na realizację programu „Razem bezpieczniej” zabezpieczono kwotę **3.000.000 zł** na aktywizację społeczności lokalnych. Kwota ta jest przekazywana do budżetów wojewodów na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego.

Tabela 1: Informacja o środkach finansowych przyznanych z rezerwy celowej w latach 2007-2011 dla poszczególnych województw na realizację projektów - listy rankingowe sporządzane corocznie w ramach Programu „Razem bezpieczniej”

WOJEWÓDZTWO	Kwota dofinansowania /przyznana/ /zł/		
	2007-2009	2010	2011
Dolnośląskie	554.661,00	235.900,00	150.800,00
Kujawsko-pomorskie	447.420,00	25.000,00	170.000,00
Lubelskie	364.300,00	0	95.181,00
Lubuskie	1.039.120,00	254.400,00	388.000,00
Łódzkie	198.947,00	165.963,00	96.650,00
Małopolskie	474.276,00	49.300,00	45.000,00
Mazowieckie	1.032.058,00	411.230,00	160.500,00
Opolskie	375.805,00	196.300,00	93.130,00
Podkarpackie	379.085,00	39.450,00	193.171,00
Podlaskie	337.300,00	144.080,00	223.181,00
Pomorskie	565.602,00	99.135,00	143.784,00
Śląskie	667.297,00	228.500,00	76.500,00
Świętokrzyskie	548.768,00	279.950,00	337.174,00
Warmińsko-mazurskie	741.023,00	81.682,00	197.130,00
Wielkopolskie	336.900,00	252.100,00	115.945,00
Zachodniopomorskie	728.927,00	228.160,00	191.445,00
Razem	8.791.489,00	2.691.150,00	2.677.591,00

W 2011 r. wojewodowie zgłosili do MSWiA na dofinansowanie 103 projekty na łączną kwotę 6.443.306 zł. Zespół, w wyniku oceny przeprowadzonej przez powołane w poszczególnych obszarach zespoły ekspertów, zarekomendował przyznanie dotacji na łączną kwotę 2.700.000 zł na dofinansowanie 43 projektów.

Wszystkie projekty oceniane były zgodnie z następującymi kryteriami:

- uzasadnienie potrzeby realizacji projektu;
- znaczenie zadania dla realizowanych kierunków i celów programu „Razem bezpieczniej”;
- spodziewane rezultaty realizacji projektu;
- wysokość środków na realizację projektu;
- termin i miejsce realizacji projektu;.

Natomiast kwotę w wysokości 300.000 zł przeznaczono na:

- nagrody dla jednostek samorządu terytorialnego w konkursie „Bezpieczeństwo Imprez Sportowych” (100.000 zł);
- realizację projektów dotyczących społecznych kampanii informacyjno-edukacyjnych: kampania „**Nie przegraj**” i kampania „**Polska gościnność również na stadionach**”, które były realizowane, jako zadanie zlecone przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki (łącznie 200.000 zł).

Wojewodowie po przeprowadzeniu konkursów dla organizacji pozarządowych oraz po podpisaniu porozumień administracyjnych z jednostkami samorządu terytorialnego, wystąpili do Ministra Finansów z wnioskami o zwiększenie budżetów województw ze środków rezerwy celowej.

Tabela 2: **Podział środków w odniesieniu do obszarów działania Programu** (z wyłączeniem przyznanych nagród finansowych w konkursie – 100.000 zł oraz środków przeznaczonych na kampanie społeczne – 200.000 zł).

OBSZAR	LICZBA PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH	KWOTA DOFINANSOWANIA /zł/
1. BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE	21	1. 235. 874, 00
2. PRZEMOC W RODZINIE	16	979. 060, 00
3. BEZPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM	2	184. 777, 00
4. OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	4	277. 880, 00
RAZEM:	43	2.677 591, 00

Tabela 3: **Rezerwa celowa budżetu państwa na 2011 r. w odniesieniu do podziału na województwa**

WOJEWÓDZTWO	Podział rezerwy celowej na projekty z listy rankingowej i kampanie społeczne (pula 2 900 000 zł)		Nagroda konkursowa (pula 100 000 zł) Przyznane/ wykorzystane /zł/
	Środki przyznane /zł/	Środki wykorzystane /zł/	
1. Dolnośląskie	150.800,00	150.800,00	20.000,00 / 20.000,00
2. Kujawsko-Pomorskie	170.000,00	153.282,00	
3. Lubelskie	95.181,00	94.980,00	
4. Lubuskie	388.000,00	387.750,00	
5. Łódzkie	96.650,00	94.901,00	
6. Małopolskie	45.000,00	45.000,00	50.000,00 / 50.000,00
7. Mazowieckie	360.500,00	359.337,00	
8. Opolskie	93.130,00	87.149,00	
9. Podkarpackie	193.171,00	190.733,00	
10. Podlaskie	223.181,00	220.667,00	
11. Pomorskie	143.784,00	140.875,00	
12. Śląskie	76.500,00	76.500,00	30.000,00 / 29.924,00

13. Świętokrzyskie	337.174,00	337.174,00	
14. Warmińsko-Mazurskie	197.130,00	197.130,00	
15. Wielkopolskie	115.945,00	115.081,00	
16. Zachodnio-pomorskie	191.445,00	177.104,00	
Razem	2.877.591,00	2.828.463,00	100.000,00/ 99.924,00
Ogółem wydatkowane 2.928.387,00 (2.928,00 tys. zł)			

Z łącznej kwoty rezerwy celowej **3.000.000,00 zł** przekazano na dofinansowanie projektów (w tym nagrody konkursowe oraz kampanie społeczne) środki finansowe w wysokości **2.977.591,00 zł**. MSWiA nie uruchomiło kwoty 18.006,00 zł, ponieważ wg listy rankingowej projektów, pozostałe projekty do dofinansowania, opiewały na kwotę przekraczającą środki w ramach dostępnej alokacji.

Podlaski Urząd Wojewódzki w piśmie z dnia 26 kwietnia 2011 roku skierowanym do Ministra Finansów wystąpił o kwotę pomniejszoną o 4.403,00 zł z uwagi na zmieniony harmonogram i kosztorys jednego projektu.

Z kwoty **2.977.591,00 zł** przekazanej do Urzędów Wojewódzkich wydano kwotę **2.928.387,00 zł**. Środki finansowe w wysokości 49.204,00 zł zostały zwrócone do budżetu państwa przez Urzędy Wojewódzkie.

Kwota wydatkowania rezerwy celowej wynika z korekty końcowych sprawozdań za 2011 rok, przekazanych przez Wojewodów. W 2011 roku zostały osiągnięte zamierzone cele w planowanym terminie. Wydatkowanie środków finansowych w części 83 – w rezerwie celowej jest przedstawione powyżej. Miernik określony dla działania realizacja programu „Razem bezpieczniej” w katalogu - *Zestawienie zadań, podzadań, działań oraz celów i mierników do zadań ujętych w projekcie budżetu na 2011 rok* został nazwany „Wskaźnik dynamiki projektów z zakresu ograniczania aspołecznych zachowań objętych dofinansowaniem w stosunku do projektów w roku bazowym”. Wysokość miernika została określona na podstawie liczby projektów profilaktycznych nadesłanych przez Urzędy Wojewódzkie, które zostały dofinansowane z rezerwy celowej przyznanej na 2011 r. **Środki zabezpieczone w rezerwie celowej w cz. 83 zostały rozdysponowane na poziomie 99,3 %**, natomiast środki finansowe z rezerwy celowej zostały wydane na poziomie **98,0%**.

**Projekty realizowane w 2011 roku w ramach programu „Razem bezpieczniej”
(w ramach rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na realizację Programu)**

Realizator projektu	Województwo	Obszar Tytuł projektu	Opis projektu	Kwota przyznana /zł/	Kwota wykorzystana /zł/
1. Miasto i Gmina Jędrzejów	Świętokrzyskie	Przemoc w rodzinie „Razem przeciw przemocy”	W ramach projektu prowadzono grupę terapeutyczną oraz terapię dla ofiar przemocy, zrealizowano program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy domowej, zorganizowano spotkania grup wsparcia dla ofiar przemocy, kampanię informacyjną, szkolenia, warsztaty, poradnictwo rodzinne i socjalne. Adresatami projektu byli ofiary przemocy domowej, sprawcy, społeczność lokalna i inni. Instytucje zaangażowane: KPP, Zespół Kuratorski SR, SM, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna i inne. Środki własne: 60 000 zł.	99 200	99 200
2. Urząd Miasta w Gdyni	Pomorskie	Bezpieczeństwo w szkole	Projekt prowadzony był od 2007 roku. Jego celem było kształtowanie u dzieci umiejętności szukania pomocy w	29 175	29 175

		„Policyjna foczka uczy zasad bezpieczeństwa”	obliczu zagrożenia u osób dorosłych, rozpoznawanie i przewidywanie zagrożeń, zmniejszenie liczby czynów karalnych popełnianych przez dzieci. W ramach projektu zmodyfikowano materiały dydaktycznych na potrzeby realizacji Programu, przeprowadzono szkolenia dla osób realizujących program, akcje promocyjne, przeprowadzono zajęcia z dziećmi. Adresatami projektu były dzieci ze szkół publicznych i niepublicznych w Gdyni. Partnerzy: UM w Gdyni, szkoły, KMP, KM PSP, Stacja Morska w Helu i inne. Środki własne: 42 800 zł.		
3. UM Włocławek	Kujawsko - Pomorskie	Bezpieczeństwo w szkole „Bezpieczne szkoły Śródmieścia”	Celem projektu było stworzenie lokalnej koalicji na rzecz bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza nią, zaktywizowanie działań różnych podmiotów na rzecz środowiska, zainicjowanie działań na rzecz edukacji dla bezpieczeństwa. W ramach projektu zorganizowano m. in. międzyszkolną olimpiadę sportową, założono w szkołach radiowęzeł, opracowano i przeprowadzono programy szkoleniowe dla nauczycieli z zakresu pierwszej pomocy i rodziców w zakresie bezpieczeństwa psychicznego, zorganizowano także spotkania profilaktyczne ze Strażnikami Miejskimi. Adresaci: uczniowie szkół podstawowych i gimnazjum - około 1918 uczniów, rodzice, nauczyciele. Partnerzy: policja, SM, WORD, WOPR, PTTK, MOPR i inne. Środki własne 100 000zł.	100 000	83 283
4. Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp.	Lubuskie	Przemoc w rodzinie „STOP przemocy w rodzinie”	Celem projektu było promowanie wzorców życia rodzinnego wolnego od agresji i przemocy oraz zwiększenie skuteczności procedury „Niebieskiej Karty” m.in. poprzez przeprowadzanie spotkań profilaktycznych, organizację kursu dla dzieci i młodzieży, szkoleń dla przedstawicieli służb realizujących procedurę „Niebieskiej Karty”. III część projektu zakładał realizację projektu przeciwdziałania przemocy na wsi pod hasłem „Wieś wolna od przemocy w rodzinie”, poprzez m.in. budowę i rozwój współpracy lokalnych środowisk, organizację warsztatów dla przedstawicieli lokalnych środowisk z zakresu aspektów prawnych, interdyscyplinarnych punktów konsultacyjnych i telefonów zaufania na wsi, organizację zebrań profilaktycznych dla rodziców. Adresatami projektu były organizacje pozarządowe działające w obszarze przeciwdziałania i łagodzenia skutków zjawiska przemocy domowej. Instytucje zaangażowane: KWP, jednostki terenowe Policji, ośrodki pomocy społecznej, Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp., Wojewódzki Ośrodek Metodyczny i inne. Środki własne: 31 000 zł.	100 000	100 000

5. Urząd Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie	Podkarpackie	Przemoc w rodzinie „Rodzinna Wszechnica Sarzyńska”	Celem projektu było przekazanie wiedzy jak radzić sobie z emocjami nt. funkcjonowania rodziny, przeciwdziałania przemocy. Beneficjentami projektu byli profesjonaliści – osoby, które zawodowo stykają się z tematyką dziecka krzywdzonego, rodzice i dzieci. Instytucje zaangażowane: dyrektorzy przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych, Miejsko – Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie. Środki własne: 16 300 zł.	49 750	48 800
6. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy	Podkarpackie	Bezpieczeństwo w szkole „NIE! Dla przemocy”	Za główny cel projektu przyjęto zapobieganie agresji i przemocy wśród uczniów szkół uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych. Projekt realizowany był poprzez grupowe i indywidualne zajęcia prowadzone w świetlicach przez MOPS, zajęcia prowadzone przez terapeutę uzależnień, trenera kontaktów interpersonalnych, kuratora społecznego oraz pedagoga. Adresatami projektu były dzieci i młodzież szkolna uczęszczająca na zajęcia do świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych prowadzonych przez MOPS. Instytucje zaangażowane: Stowarzyszenie Pomocy Społecznej AD Astram, Sąd Rejonowy w Dębicy – Kurator Społeczny, KPP, szkoły. Środki własne: 1 020 zł.	45 500	45 500
7. Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp.	Lubuskie	Ochrona dziedzictwa narodowego „Nauka i technika XXI wieku na rzecz ochrony dziedzictwa narodowego”	Projekt był kontynuacją zapoczątkowanych w 2007 roku działań, mających na celu poprawę ochrony dziedzictwa narodowego oraz skatalogowanie dzieł sztuki znajdujących się w obiektach sakralnych na terenie województwa. Adresatami projektu byli koordynatorzy ds. ochrony zabytków z ramienia Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Służby Celnej, konserwatora zabytków, administratorzy obiektów. Instytucje zaangażowane: Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków, Kuria Biskupia Diecezji Zielonogórsko–Gorzowskiej, Administratorzy obiektów zabytkowych, Urząd Celny w Gorzowie Wlkp., KWP. Środki własne: 8 000 zł.	88 000	88 000
8. Starostwo Powiatowe w Skierniewicach	Łódzkie	Bezpieczeństwo w szkole „Sieć bezpieczeństwa”	Projekt skierowany był do uczniów, którzy są najbardziej zagrożeni zjawiskiem przemocy oraz do ich rodzin, nauczycieli i innych środowisk. Realizacja projektu miała przyczynić się do podniesienia wiedzy i świadomości uczniów, rodzin i nauczycieli nt. przemocy i zjawisk patologicznych zakłócających bezpieczeństwo w szkole, a także kompetencji służb interwencyjnych i otoczenia tych instytucji w zakresie profesjonalnego wsparcia. W ramach projektu zainstalowano kamery monitorujące, uruchomiono okienka sieci bezpieczeństwa dla uczniów,	75 000	75 000

			przeprowadzono szkolenia, warsztaty oraz doradztwa psychologiczne. Partnerzy: KMP, PR, SR, lokalne media i inne. Środki własne: 25 000 zł.		
9. Urząd Miasta Legionowo	Mazowieckie	Bezpieczeństwo w szkole „Poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Legionowie w 2011 roku”	Projekt stanowił kontynuację współfinansowanych w ramach programu „Razem bezpiecznie” przedsięwzięć realizowanych przez Gminę Miejską Legionowo w latach 2008-2010. Celem projektu była poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Legionowie rozumianego jak bezpieczeństwo związane z występowaniem zjawisk o charakterze patologiczno – przestępczym oraz bezpieczeństwo na drogach, nad wodą, przeciwpożarowe. Zakładany cel został osiągnięty dzięki zrealizowaniu powiązanych ze sobą 3 komponentów: edukacyjno – szkoleniowego, prewencyjnego oraz informacyjno – promocyjnego. Adresatami projektu były przedszkolaki w wieku 5-6 lat, dzieci i młodzież szkolna w Legionowie 7-18 lat, rodzice, nauczyciele, dyrektorzy przedszkoli i szkół. Instytucje zaangażowane: Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe, SM, CSP w Legionowie, KPP, szkoły, przedszkola i inne. Środki własne: 50 000 zł.	100 000	99 921
10. Młodzieżowy Dom Kultury w Lubinie	Dolnośląskie	Bezpieczeństwo w szkole „Mój kolorowy świat. Uczę się, bawię i tworzę” – kontynuacja programu „Żyj bezpiecznie”	Projekt był kontynuacją programu „Żyj bezpiecznie”. Atrakcyjność projektu polegała na kumulacji działań związanych ze sztuką, nauką i sportem: działań teatralnych, plastycznych, ceramicznych, fotograficznych, informatycznych, sportowych i edukacyjnych ukierunkowanych na szeroko pojętą sferę bezpieczeństwa w szkole i w czasie wolnym. W ramach projektu proponowano alternatywne formy działania w stosunku do niepożądanych społecznie. Adresatami projektu byli uczniowie przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, tj. ok. 8 000 uczestników. Instytucje zaangażowane: SM, Klub Koreańskiej Sztuki Walki Taekwon-do, KPP, PCK, Nadleśnictwo, Pogotowie Ratunkowe i inni. Środki własne: 140 583 zł.	99 400	99 400
11. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu	Zachodniopomorskie	Przemoc w rodzinie „Lokalny system powiadamiania o przemocy i patologiach społecznych – Razem skuteczni, Razem bezpieczni – III edycja”	W 2009 roku w mieście Koszalinie został zawiązany lokalny system powiadamiania o przemocy i patologiach społecznych, kontynuowany również w 2010 roku. Realizacja poprzednich edycji projektu pozwoliła na uruchomienie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla ofiar i sprawców przemocy prowadzonego przez specjalistów Działu Poradnictwa Specjalistycznego MOPS. Projekt zaktywizował i zdynamizował działań na rzecz współpracy pomiędzy samorządem, organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną w zakresie	87 445	73 104

			rozwijania i dopracowania lokalnego systemu powiadamiania o przemoc i zjawiskach patologicznych. W III edycji powołano Osiedlowych Strażników Aktywności, których głównym zadaniem była praca na rzecz zwiększania świadomości mieszkańców osiedli oraz ich zaangażowania w zakresie powiadamiania o zjawiskach patologicznych. Adresatami projektu byli mieszkańcy Koszalina bezpośrednio dotknięci problemem przemocy, zagrożeni przemocą. Instytucje zaangażowane: KMP, SM, organizacje pozarządowe, Rady Osiedli w Koszalinie, SR i inne. Środki własne: 37 658 zł.		
12. Wojewódzk i Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie	Warmińsko-mazurskie	Ochrona Dziedzictwa Narodowego „Wykonanie i instalacja w zabytkowym drewnianym kościele systemu alarmu pożaru (SAP) z podłączeniem do stacji monitoringu w jednostce organizacyjnej PSP	Projekt doprowadził do wykonanie i instalacji systemu alarmu pożaru (SAP) w drewnianym kościele w Rumianie. Kościół posiada bogate wyposażenie: późnorennesansowy ołtarz św. Krzyża, barokowy ołtarz św. Rocha i XVIII-wieczny ołtarz główny. Rozpropagowanie konieczności i możliwości zabezpieczenia zabytków architektury drewnianej w formie folderów było niezbędne celem podniesienia świadomości społecznej w dziedzinie ochrony zabytków. Adresatem projektu była Parafia Rzymsko - Katolicka w Rumianie oraz społeczność regionu. Partnerzy: Proboszcz Parafii wraz z Diecezjalnym Konserwatorem Zabytków, Firma Supon, Komenda Powiatowa PSP. Środki własne: 5 490 zł	56 730	56 730
13. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy	Warmińsko-mazurskie	Przemoc w rodzinie „STOP przemocy w Rodzinie”	Działania zaplanowane w projekcie miały na celu ograniczenie patologii społecznych, wzmocnienie lokalnej koalicji na rzecz przeciwdziałania przestępczości, jak również podwyższenie świadomości społecznej o wiedzy i zachowaniach, które są przejawami przemocy rodzinie. W ramach projektu przeprowadzono między innymi szczegółową diagnozę, programy tematyczne i szkoleniowe, akcje informacyjno – promocyjne, promowanie wzorców życia rodzinnego. Adresatami projektu były m.in. pracownicy MOPS w Nidzicy, Policjanci, Pracownicy Sądu Rejonowego, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, jak również mieszkańcy gminy. Partnerzy: KPP w Nidzicy, Sąd Rejonowy, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne. Środki własne: 19 060 zł.	50 400	50 400
14. Urząd Gminy Bojszowy	Śląskie	Przemoc w rodzinie „Przemóc przemoc”	Realizacja projektu miała na celu budowanie świadomości i wiedzy nt. przemocy poprzez poznawanie przyczyn i rodzajów przemocy oraz jej skutków, budowanie	26 500	26 500

			świadomości i otwartości na jej zjawisko, poznanie instytucji zajmujących się pomocą ofiarom, świadkom i sprawcom, możliwość ochrony własnego dziecka przed przemocą. W ramach projektu m.in. przeprowadzono kampanie informacyjno – profilaktyczne, założono stronę internetową, zorganizowano konkursy, imprezy plenerowe i warsztaty. Adresatami projektu były dzieci, młodzież, osoby dorosłe. Instytucje zaangażowane: KPP w Bieruniu, Gminne Przedszkole, szkoły podstawowe i gimnazjalne i inne. Środki własne: 26 500 zł.		
15. UM w Suwałkach	Podlaski	Przemoc w rodzinie „Razem skuteczniej”	Celem projektu było ograniczanie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie i poprawa poczucia bezpieczeństwa osób krzywdzonych i ich otoczenia poprzez m.in. upowszechnienie wiedzy o zjawisku przemocy w rodzinie i możliwościach przeciwdziałania, współpracę lokalnych służb i doskonalenie wypracowanych mechanizmów współpracy oraz promowanie działań interdyscyplinarnych, pomoc interwencyjną, edukację przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych zaangażowanych w rozwiązywanie problemów przemocy w rodzinie, zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego. Adresatami projektu były osoby i rodziny dotknięte lub zagrożone przemocą domową, dzieci i młodzież przejawiające zaburzenia w zachowaniu jako skutek negatywnych doświadczeń w rodzinach, członkowie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy. Instytucje zaangażowane: UM, KMP, Sąd Okręgowy, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, Parafia Rzymsko – Katolicka i inne. Środki własne: 70 476 zł.	94 434	92 777
16. Gmina Miejska Kościerzyna	Pomorskie	Bezpieczeństwo w szkole „Sztuka i sport zamiast... - przeciwdziałanie przestępczości wśród młodzieży”	Projekt zakładał inicjowanie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie i ograniczenie przestępczości dzieci i młodzieży w szczególności w szkołach, w tym przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej oraz edukacja w zakresie negatywnych skutków sięgania po alkohol, narkotyki i środki odurzające. W ramach projektu m.in. przeprowadzono konkursy, spektakle teatralne, dystrybucję materiałów edukacyjnych. Adresatami projektu byli uczniowie I klas gimnazjalnych – tj. ok. 320 oraz nauczyciele. Instytucje zaangażowane: Starostwo Powiatowe w Kościerzynie, MOPS, SM, WOPR i inne. Środki własne: 4 958,20 zł.	19 832	16 948
17. UM w Katowicach	Śląskie	Bezpieczeństwo w szkole „Z bajką bezpiecznie”	Celem projektu było m.in. uwrażliwienie na krzywdę innych osób, rozwijanie umiejętności poprawnych zachowań prospołecznych, kształtowanie czujności dzieci wobec sytuacji	50 000	50 000

			nowych i nieznanym. W ramach projektu zorganizowano spotkania strażników miejskich z dziećmi, prezentację scen bajkowych w połączeniu z nagraniami tekstów bajek, inscenizacje teatralne bajek, przygotowanie książeczek i kolorowanek z bajkami. Adresatami projektu byli przedszkolaki oraz uczniowie klas I-III. Instytucje zaangażowane: przedszkola i szkoły, Rada Pedagogów i Psychologów Szkolnych, Teatr Śląski. Środki własne: 21 050 zł.		
18. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej	Podkarpackie	Przemoc w rodzinie „Żyj świadomie – bez przemocy”	Projekt zakładał, aby osoby doznające na co dzień przemocy od najbliższych mogły nie tylko uzyskać wsparcie i pomoc, ale także pomóc innym osobom będącym w podobnej sytuacji, a jednocześnie odzyskać poczucie sprawczości i wiarę we własne siły. Służyć miały temu spotkania grupy wsparcia i wyjazdy integracyjno – szkoleniowe. Ponadto w ramach projektu przeszkolono 50 osób z instytucji zajmujących się zjawiskiem przemocy, przeprowadzono ćwiczenia warsztatowe dla mieszkańców powiatu oraz akcje promocyjno – informacyjne. Adresatami projektu była społeczność powiatu kolbuszowskiego. Instytucje zaangażowane: Starostwo Powiatowe, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej oraz Ośrodki z pobliskich miejscowości, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna, Policja, ZOZ-y, szkoły i inne. Środki własne: 38 343 zł.	29 700	28 550
19. Starostwo Powiatowe w Starachowicach	Świętokrzyskie	Ochrona dziedzictwa narodowego „Huta pod ochroną”	W ramach projektu zakupiono i zamontowano monitoring wizyjny na terenie Muzeum Przyrody i Techniki Ekomuzeum im. Jana Pazdura, jak również prowadzono lekcje muzealne wg opracowanych uprzednio programów szkoleń z udziałem przedstawicieli Policji, SM i Straży Pożarnej, wykonano również spot promocyjno – edukacyjny. Adresatami projektu były osoby zwiedzające Muzeum Przyrody i Techniki Ekomuzeum im. Jana Pazdura, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży biorących udział w lekcjach muzealnych, pracowników Muzeum. Instytucje zaangażowane: KPP, KP PSP, SM, Pogotowie Ratunkowe, Harcerska Grupa Ratownicza, Stowarzyszenie Bezpieczny Powiat i inne. Środki własne: 22 350 zł.	100 000	100 000
20. Starostwo Powiatu Piotrkowskiego	Łódzkie	Bezpieczeństwo w szkole „Widzę – reaguję 2011”	W ramach projektu wykonano działania mające na celu podniesienie świadomości społecznej w zakresie reagowania na patologie w szkołach ponadgimnazjalnych. Poza budżetem projektu równorzędnie zaplanowano takie same działania skierowane do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. W ramach projektu	21 650	19 901

			przeprowadzono takie działania jak: spotkanie informacyjne z dyrektorami szkół i pedagogami, moderację strony internetowej, przeprowadzenie badań pretestowych i post-testowych z pedagogami szkolnymi i dyrektorami szkół, trening radzenia sobie z agresją, ogłoszono również konkursu tematyczny dla uczniów. Adresaci: grupa 1816 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Partnerzy: KMP, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, Rady Rodziców, kuratorium oświaty i inne. Środki własne: 6 655zł		
21. Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp.	Lubuskie	Bezpieczeństwo w szkole „Bezpieczeństwo bez granic – razem dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży”	Projekt zaplanowano w trzech płaszczyznach: NAUKA i wychowanie dla bezpieczeństwa, SPORT a Profilaktyka – razem bezpiecznie na stadionach, SZTUKA jako alternatywne narzędzie prewencji kryminalnej. W ramach poszczególnych płaszczyzn projektu realizowano działania poprzez m.in. organizację turniejów, spotkań profilaktycznych, konkursów. Zapropozowane w projekcie działania i metody ich realizacji warunkowały zaangażowanie różnych podmiotów odpowiedzialnych za wychowanie dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im bezpieczeństwa. Adresatami projektu byli uczniowie placówek przedszkolnych, szkół podstawowych, gimnazjów o szkół ponadgimnazjalnych oraz rodzice tych uczniów, ofiary przemocy domowej, pracownicy i kadra instytucji rządowych i oświatowych. Instytucje zaangażowane: KWP u Gorzowie Wlkp., jednostki terenowe Policji, ośrodki pomocy społecznej, Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp., Wojewódzki Ośrodek Metodyczny, WORD, Teatr im. Juliusza Osterwy i Teatr Lubuski, Fundacja Kidprotect.pl, wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy i inne. Środki własne: 141 438,86 zł.	100 000	99 950
22. Gmina Miasto Świdnica	Dolnośląskie	Bezpieczeństwo w szkole „Bez lęku i agresji w świdnickich szkołach”	W ramach projektu przeprowadzono szkolenia dla nauczycieli, którzy wprowadzali w zatrudnionych szkołach program profilaktyczny w zakresie Treningu Zastępowania Agresji - ART. Ponadto zatrudniono psychologów, którzy przyczynili się do wzmocnienia poczucia własnej wartości dzieci i młodzieży, umiejętności kreowania pozytywnego przywództwa. Ponadto przeprowadzono warsztaty, prelekcje oraz konkursy. Adresatami projektu byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów w Świdnicy. Instytucje zaangażowane: Świdnicki Ośrodek Kultury, Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji, KPP. Środki własne: 105 700 zł.	51 400	51 400
23. Urząd Miejski w Poznaniu	Wielkopolskie	Bezpieczeństwo w szkole „Program Przeciwdziałania i	Celem projektu było zahamowanie dynamiki używania narkotyków przez młodzież oraz podniesienie świadomości adresatów Programu w zakresie zagrożeń związanych	75 000	75 000

		Ograniczenia Narkomanii oraz Przestępczości i Demoralizacji Nieletnich „SZKOŁA WOLNA OD NARKOTYKÓW I PRZEMOCY”	z substancjami narkotycznymi i przemocą wśród nieletnich oraz promowanie aktywności w zakresie profilaktyki i zapobiegania zachowaniom niebezpiecznym i niepożądanym, a także promowanie zasad bezpieczeństwa w szkołach. Projekt realizowany był m.in. poprzez: organizowanie i przeprowadzanie spotkań informacyjnych, wdrożenie i realizacją jednolitych procedur interwencyjnych, prowadzenie działań prewencyjnych. Adresatami projektu byli: młodzież z poznańskich szkół, rodzice uczniów, kadra pedagogiczna. Instytucje zaangażowane: KMP, Poradnie Psychologiczne – Pedagogiczne, SM i szkoły. Środki własne: 180 000 zł.		
24. Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie i Dzieciom „Szansa”	Podlaskie	Przemoc w rodzinie „Bezpiecznie znaczy mądrze cz. II”	W ramach projektu zaproponowano działania takie jak m.in. program asystenta rodzinnego polegający na pomocy asystentów w przezwyciężaniu kryzysów, w jakich znajduje się rodzina. Asystent wspiera w radzeniu sobie z problemami w domu, w tym z przemocą. Ponadto realizowano pracę grupy interdyscyplinarnej i świetlicy socjoterapeutycznej. W ramach projektu zrealizowano również konkursy, imprezy lokalne, akcje letnie w postaci półkolonii. Adresatami projektu były rodziny zagrożone marginalizacją oraz już marginalizowane z dwóch osiedli w Białymstoku. Instytucje zaangażowane: MOPR, KMP, Zarząd Mienia Komunalnego, UM w Białymstoku, szkoły i wielofunkcyjne placówki opiekuńczo – wychowawcze i inne. Środki własne: 64 140 zł.	95 597	95 597
25. Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp.	Lubuskie	Przemoc w rodzinie „Skutecznie przeciwdziałamy przemocy w rodzinie”	Projekt promował wzorce życia rodzinnego wolnego od agresji i przemocy oraz zwiększenie skuteczności procedury „Niebieskiej Karty” m.in. poprzez przeprowadzanie spotkań profilaktycznych, organizację kursu dla dzieci i młodzieży, przeprowadzenie kampanii społecznej, szkoleń dla przedstawicieli służb realizujących procedurę „Niebieskiej Karty”. Ponadto w ramach edukowania i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie zapewniono poradnictwo specjalistyczne oraz opracowano i rozpropagowano materiały edukacyjno – informacyjne wśród ofiar przemocy. Adresatami projektu były organizacje pozarządowe działające w obszarze przeciwdziałania i łagodzenia skutków zjawiska przemocy domowej. Instytucje zaangażowane: KWP w Gorzowie Wlkp., jednostki terenowe Policji, ośrodki pomocy społecznej, Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp., Wojewódzki Ośrodek Metodyczny i inne. Środki własne: 20 000 zł.	100 000	99 800

26. Starostwo Powiatu Augustowskiego	Podlaskie	Ochrona dziedzictwa narodowego „Zachowajmy miejsca pamięci dla potomności – nie niszczy ich!”	Celem projektu było nabycie przez uczniów szacunku dla tradycji, do obiektów zabytkowych, do miejsc pamięci, dbanie o te miejsca i niedopuszczenie do ich dewastacji. W tym celu w ramach projektu przeprowadzono szkolenia dla młodzieży dot. historii regionu, zabytków i miejsc pamięci, jak również podstaw fotografii i zasad sporządzania dokumentacji zdjęciowej i opisu takich miejsc. Ponadto projekt przewidywał prowadzenie strony internetowej, zorganizowanie rajdu rowerowego szlakiem zabytków i miejsc pamięci, biegu ulicznego oraz dwutygodniowego wyjazdu edukacyjnego pod hasłem „Podpatrzeć dobre praktyki”. Adresatami projektu była młodzież gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych powiatu augustowskiego – 60 uczniów. Instytucje zaangażowane: KPP, Klub Historyczny im. Armii Krajowej w Augustowie, Światowy Związek Żołnierzy AK – Koło w Augustowie i inne. Środki własne: 5 532 zł.	33 150	32 293
27. Starostwo Powiatowe w Tarnowie	Małopolskie	Bezpieczeństwo w szkole „W trosce o bezpieczną młodość”	Celem projektu było zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie aktom agresji i przemocy w szkole, w rodzinie, na boisku sportowym, popularyzowanie sztuki i sportu jako skutecznej broni w walce z agresją, propagowanie bezpiecznych form spędzania wolnego czasu. W ramach projektu wydrukowano materiały informacyjne, zorganizowano pogadanki, lekcje tematyczne, spotkania z psychologami i pedagogami, zorganizowano konkursy, zawody sportowe. Adresaci projektu: uczniowie gimnazjów szkół ponadpodstawowych tj. ok. 10000 młodych osób. Partnerzy: samorządy gminne kadra pedagogiczna, pedagodzy szkolni i społeczni, PCPR, powiatowa poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Policja i inni. Środki własne: 18 000 zł.	45 000	45 000
28. Zachodnio-pomorski Urząd Wojewódzki	Zachodnio-pomorskie	Przemoc w rodzinie „Żółta karta dla sprawcy przemocy”	Celem projektu było ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez skierowanie oddziaływań służb pierwszego kontaktu na zmotywowanie sprawcy do niestosowania przemocy. W ramach projektu przeprowadzono szkolenia specjalistycznych, opracowano katalog modelowych przedsięwzięć podejmowanych w stosunku do sprawcy, konkursy plastyczne i literackie dla uczniów szkół średnich. Adresatami projektu byli sprawcy przemocy w rodzinie oraz służby pierwszego kontaktu. Instytucje zaangażowane: centra pomocy rodzinie, szkoły ponadgimnazjalne, jednostki Policji. Środki własne: 20 000 zł.	80 000	80 000
29. Ośrodek Pomocy Społecznej	Opolskie	Przemoc w rodzinie	W ramach projektu przeprowadzono analizę zjawiska przemocy w oparciu o statystyki zawarte w Gminnym Programie	16 030	16 030

w Głucholazach		„Przemoc w rodzinie – jednym głosem mówimy NIE”	Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Ponadto utworzono Punkt Konsultacyjny, przeprowadzono akcję informacyjną związaną z działalnością punktu i rozpowszechnieniem informacji o zjawisku przemocy i możliwościach wsparcia. W ramach projektu zorganizowano również szkolenia tematyczne. Adresatami projektu były osoby doznające przemocy w rodzinie, na etapie późniejszym sprawcy przemocy. Instytucje zaangażowane: Komisariat Policji w Głucholazach, Zespół Interdyscyplinarny powołany przez Burmistrza i grupy robocze, służba zdrowia, Sąd Rejonowy w Prudniku, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Środki własne: 22 350 zł.		
30. Gmina Krobia	Wielkopolskie	Bezpieczeństwo w szkole „Kumpel – program rówieśniczych doradców”	W ramach projektu doprowadzono do udziału młodzieży w szkoleniach z zakresu umiejętności społecznych oraz zakresu Profilaktyki zachowań ryzykownych (...). Po odbyciu szkoleń uczniowie podjęli aktywnie rolę doradców, tzn. pomagali swoim kolegom wykorzystując przy tym nowe umiejętności. Aby ich praca była maksymalnie skuteczna, szkolny koordynator zapewnił im możliwość systematycznych konsultacji i ewentualnego dalszego instruktażu. Na zakończenie przeprowadzono spotkanie podsumowujące. Adresatami projektu była grupa uczniów – liderów wytypowanych przez pedagoga do bycia rówieśniczymi doradcami oraz pedagogi. Instytucje zaangażowane: Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Krobi, Starej Krobi i Pudliszkach. Środki własne: 13 140 zł.	20 945	20 945
31. Kuratorium Oświaty w Rzeszowie	Podkarpackie	Bezpieczeństwo w szkole „Zdrowy uczeń – bezpieczny uczeń”	W ramach projektu przeprowadzono realizację kampanii społecznej dla rodziców, spotkania na temat Profilaktyki skierowane do nauczycieli, realizację programów profilaktycznych „Spójrz inaczej” – który kładł nacisk na kształtowanie osobowości dziecka i wspieranie jego rozwoju oraz „Ja wybieram” – głównym priorytetem było wykształcenie u młodzieży postawy odpowiedzialności za własne zdrowie. Ponadto w ramach projektu przeprowadzono konkursów oraz zakup i montaż monitoringu wizyjnego. Adresatami projektu byli uczniowie, nauczyciele oraz rodzice uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Instytucje zaangażowane: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Towarzystwo Przyjaciół Targowisk, Stowarzyszenie Przyjazna Szkoła i inne. Środki własne: 50 000 zł.	51 531	51 193

32. UM w Ostrołęce	Mazowieckie	Przemoc w rodzinie „Walczmy z przemocą – wspólną mocą”	Celem projektu było podniesienie świadomości społecznej lokalnej dot. przemocy w rodzinie i zachowań patologicznych oraz propagowanie aktywnego przeciwstawiania się bierności i tolerancji dla agresorów. W ramach projektu m.in. opracowano konspekty pogadek profilaktyczno – edukacyjnych dla szkół oraz programy szkoleniowe dla grup zawodowych pracujących na rzecz rodziny, wydrukowano ulotki informacyjne, przeprowadzono spotkania profilaktyczno – edukacyjne. Adresatami projektu były grupy zawodowe tj. funkcjonariusze Policji, pracownicy socjalni MOPR, kuratorzy sądowi, służba zdrowia, pedagodzy szkół, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, grupy samopomocowe, uczniowie szkół i inni. Instytucje zaangażowane: OIK, Policja, MOPR, Sąd, służba zdrowia, pedagodzy szkolni, MKPRA, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. Środki własne: 64 000 zł.	60 500	59 416
33. Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień	Pomorskie	Bezpieczeństwo w ruchu drogowym „Kampania Kieruj bez procentów 2011 – edukacja kluczem do zmiany postaw”	Projekt doprowadził do szerokiego współdziałania jednostek samorządu lokalnego, służb mundurowych oraz organizacji pozarządowych na rzecz poprawy bezpieczeństwa na drogach w regionie ze szczególnym uwzględnieniem działań zmierzających do zmniejszenia na drogach liczby kierowców, kierujących pod wpływem alkoholu lub po zażyciu substancji psychoaktywnych. Projekt poprzez proponowane metody i formy działań (szkolenia, konsultacje, konferencje, happeningi, akcje outdoorowe, akcje informacyjne, konkursy) zakładał wzrost wiedzy i świadomości odbiorców na temat wpływu alkoholu i innych środków psychoaktywnych na sprawność prowadzenia pojazdu oraz zwiększenie ich kompetencji i umiejętności postępowania w sytuacji wypadku drogowego i konieczności ratowania życia. Adresatami projektu byli kierowcy, kandydaci na kierowców, studenci, uczniowie i inni. Partnerzy: UM w Gdańsku, KWP, KMP, SM, Pomorska Rada BRD i inni. Środki własne: 346 104 zł.	94 777	94 752
34. Gmina Grabowiec	Lubelskie	Bezpieczeństwo w szkole „Piłka zamiast pałki”	Głównym celem programu było zapobieganie przestępczości i aspołecznym zachowaniom dzieci i młodzieży w miejscu nauki i zamieszkania. Za cele szczegółowe uznano zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz zapobieganie procesowi wykluczenia społecznego wśród dzieci i młodzieży. Działania skierowane do dzieci objęły m.in. zajęcia pozalekcyjne, tj. sportowe, informatyczne, teatralne, udział	35 010	34 809

			w programach profilaktycznych z zakresu uzależnień oraz z zakresu radzenia sobie ze stresem. Adresatami projektu były dzieci i młodzież szkolna, nauczyciele i osoby zajmujące się zjawiskiem przemocy. Instytucje zaangażowane: GOPS, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi, KMP, Zespół Szkół, PCK – oddział w Zamościu i inne. Środki własne: 35 100 zł.		
35. Urząd Miejski w Gostyniu	Wielkopolskie	Bezpieczeństwo w szkole „Klikaj bezpiecznie”	W ramach projektu przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla uczniów, kurs asertywności, spotkania uczniów z przedstawicielami organów ścigania, międzyszkolny turniej sportowy, organizację dnia bezpiecznego Internetu. Adresatami projektu była młodzież w wieku 12 – 20 lat. Instytucje zaangażowane: szkoły, GOK, KPP. Środki własne: 4 000 zł.	20 000	19 136
36. Starostwo Powiatu Kieleckiego	Świętokrzyskie	Bezpieczeństwo w szkole „Nieproszeni w szkole”	Główne działania projektu skupiły się na przekazywaniu nauczycielom, rodzicom wiedzy nt. wyników wpływających na występowanie patologii wśród młodzieży, prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych dla młodzieży, promowaniu pozytywnych zachowań w zagospodarowaniu czasu wolnego, zachęcaniu uczniów do podejmowania aktywności społecznej. Adresatami projektu byli nauczyciele, rodzice oraz 857 uczniów. Instytucje zaangażowane: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, KMP, Laboratorium Kryminalistyczne KWP, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna i inne. Środki własne: 10 800 zł.	89 160	89 160
37. UM w Bydgoszczy	Kujawsko - Pomorskie	Bezpieczeństwo w szkole „Miejski program prewencyjno profilaktyczny „Bezpieczna szkoła”	Projekt miał na celu ograniczenie lub wyeliminowanie przestępstw oraz zminimalizowanie przejawów demoralizacji nieletnich na terenie i w okolicy szkoły. Podjęte działania profilaktyczne u dzieci i młodzieży szkolnej miały na celu wyuczenie umiejętności zachowania się w sytuacjach kryzysowych oraz zwiększenie świadomości prawnej i konsekwencji popełnianych czynów. W ramach projektu zorganizowano piesze patrole SM i Policji oraz patrole mieszanych, zbudowano koalicje, której celem było zapobieżenie u podstaw najdrobniejszych przejawów patologii i demoralizacji. Adresatami projektu byli: dzieci i młodzież, rodzice i kadra pedagogiczna. Partnerzy: KMP, SOK, KM SP, ŻW i inne. Środki własne: 75 000zł.	70 000	69 999
38. Powiat Janowski	Lubelskie	Bezpieczeństwo w szkole „Będziemy bezpieczniejsi i pewniejsi siebie”	Projekt skierowany był do uczniów, którzy są zagrożeni zjawiskiem przemocy oraz do ich rodzin, które mają wpływ na poprawę występującego problemu. W ramach projektu przeprowadzono kampanię społeczną, ponadto zorganizowano szkolenia i warsztaty, pogadanki z udziałem przedstawicieli Policji. Ponadto w ramach zajęć z uczniami prezentowano filmy pt. „Lekcje	60 171	60 171

			przestrogi”, zajęcia rekreacyjno – sportowe. Adresatami projektu była młodzież z terenu powiatu janowskiego, rodzice uczniów i nauczyciele. Instytucje zaangażowane: Agencja Współpracy i Rozwoju Stowarzyszenia Aktywizacji Społecznej SAS, Lubelski Zarząd Okręgowy PCK, Prokuratura Rejonowa i KPP. Środki własne: 6 820 zł.		
39. Starostwo Powiatowe w Świdwinie	Zachodnio-pomorskie	Przemoc w rodzinie „Budowa lokalnego systemu powiadamiania o przypadkach przemocy w rodzinie na terenie powiatu świdwińskiego”	Projekt zakładał budowę systemu umożliwiającego kontakt ratownikom instytucji zajmującym się zjawiskiem przemocy w rodzinie. Ponadto przeprowadzono szkolenia dla osób uczestniczących w systemie. Adresatami projektu byli pracownicy instytucji pierwszego kontaktu z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, kuratorzy, policjanci, pedagodzy. Instytucje zaangażowane: KPP, PCPR, MOPS, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i inne. Środki własne: 6 000 zł.	24 000	24 000
40. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu	Opolskie	Bezpieczeństwo w szkole „Jest alternatywa”	Celem projektu było zapobieganie niedostosowaniu społecznemu oraz przestępczości wśród dzieci i młodzieży. Cele operacyjne oraz zadania miały charakter profilaktyczny, edukacyjny oraz wspierający. W ramach projektu przeprowadzono m.in. konferencje, konkursy dla dzieci i młodzieży, szkolenia tematyczne, pogadanki oraz piknik. Adresatami projektu byli przedstawiciele edukacji, policji, sądów, pomocy społecznej, samorządów, dzieci i młodzież szkolna. Instytucje zaangażowane: KWP w Opolu, Miejski Dom Kultury, KPP, Opolskie Kuratorium Oświaty oraz szkoły i placówki opiekuńczo – wychowawcze. Środki własne: 6 240 zł.	77 100	71 119
41. Urząd Miejski w Barczewie	Warmińsko-mazurskie	Bezpieczeństwo w ruchu drogowym „Zanim wyjadą na drogi”	Projekt uwzględniał edukację w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego, respektującego prawo i szanującego prawa innych uczestników. Adresatami projektu były dzieci z przedszkola oraz szkół podstawowych i gimnazjalnych z gminy w Barczewie. Partnerzy: Szkoła Podstawowa nr 1 w Barczewie, Centrum Edukacji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, WORD w Olsztynie, Państwowa Inspekcja Transportu Drogowego, KMP w Olsztynie, OSP, PCK. Środki własne: 70 420 zł.	90 000	90 000
42. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyczynie /Komisariat Policji	Podkarpackie	Przemoc w rodzinie „MOŻEMY CI POMÓC II – program przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Tyczyn”	Głównym celem projektu było podniesienie świadomości społecznej i wiedzy o przejawach przemocy w rodzinie oraz uświadomienie adresatom projektu potrzeb i możliwości uzyskania pomocy. Kluczowym aspektem projektu było promowanie odpowiednich wzorców życia rodzinnego. Celem projektu było także: przeprowadzenie kampanii społeczno – informacyjnej	16 690	16 690

			nt. przemocy w rodzinie, szkoleń dla uczniów i rodziców oraz konferencji dla mieszkańców gminy, osób zainteresowanych i radnych. Adresatami projektu byli mieszkańcy gminy Tyczyn, uczniowie klas piątych i szóstych szkół podstawowych, rodzice, radni. Środki własne: 6 100 zł.		
43. Ośrodek Pomocy Społecznej w Staszowie	Świętokrzyskie	Przemoc w rodzinie „Co dzień silniejszy – pomoc dla osób uwięzionych w przemoc”	Celem projektu było m.in. ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności form profesjonalnej pomocy dla osób uwięzionych w przemoc, a także wzrost poczucia bezpieczeństwa osób będących uczestnikami interwencji Policji. W ramach projektu m.in. zorganizowano cykl szkoleń dla pracowników socjalnych, akcje promocyjne na rzecz zwiększania świadomości społecznej z zakresu przemocy w rodzinie, wyjazdy integracyjne. Adresatami projektu były osoby doświadczające oraz stosujące przemoc w rodzinie oraz świadkowie, pracownicy socjalni oraz Policja. Instytucje zaangażowane: KPP, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, lokalne gazety i inne. Środki własne: 5 840 zł.	48 814	48 814

Natomiast środki zabezpieczone w budżecie MSWiA na realizację programu w roku 2011 w cz. 42 budżetu państwa na realizację programu „Razem bezpiecznie” w wysokości 320.000,00 zł przeznaczono na działania o charakterze centralnym – m.in. promocję, informację, zadania koordynacyjne, badania ewaluacyjne:

Tabela 4: Wykorzystanie środków przeznaczonych na realizację działań o charakterze centralnym

LP.	ZREALIZOWANE DZIAŁANIA	WYDATKOWANA KWOTA /zł/
	<i>środki wydatkowane przez MSWiA/MSW</i>	227.226,41 zł
1.	Spot promujący Program „Razem bezpiecznie”- wersja angielska	3.531,33
2.	Druk poradnika „Program przeciwdziałania poprzez sport agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży”	2.952,00
3.	Zakup MP4 jako nagród dla dzieci – konkurs telefon nr 112	956, 01
4.	Konferencja podsumowująca podjęte w 2010 r. działania w ramach programu „Razem bezpiecznie”	35.944,11
5.	Zakup aparatu cyfrowego, w celu dokumentowania wydarzeń w ramach Programu „Razem Bezpiecznie”	1479,70
6.	Inauguracja policyjnej kampanii „Rowerem bezpiecznie do celu” połączonej z rozstrzygnięciem konkursu „Bezpieczeństwo Imprez Sportowych”.	12.857,80
7.	Zakup materiałów promocyjnych (odblaskowych) –	38.568,10

	Program „Razem bezpiecznie”.	
8.	Zakup nagród dla zwycięzców turniejach motoryzacyjnych.	7.157,01
9.	Zakup – roll -up z logo Programu „Razem bezpiecznie” i z logo EUCPN.	3.707,22
10.	Zakup nagród dla uczestników konkursu w ramach działań „Bezpieczne wakacje” podczas 17 Przystanku Woodstock.	14.789,12
11.	Zakup toreb papierowych w logo MSWiA oraz logo Programu „Razem bezpiecznie”.	3.062,70
12.	Zakup albumów (o Polsce) i płyt z muzyką Chopina w związku z promocją Programu „Razem bezpiecznie” podczas polskiego przewodnictwa EUCPN oraz inne produkty promocyjne.	14.650,02
13.	Zakup nagród dla zwycięzców Międzynarodowego Turnieju Piłkarskiego „Nadzieja na EURO”.	2.543,48
14.	Organizacja Dnia Profilaktyki w ramach Europejskiego Roku Wolontariatu.	4.327,14
15.	Organizacja Konferencji „Poszukiwanie osób zaginionych w Polsce i Europie”.	4.989,00
16.	Spotkanie koordynatorów Programu „Razem bezpiecznie”.	6.563,02
17.	Zakup materiałów – sztalugi, antyramy, statuetki Lidera związanych z realizacją Programu „Razem bezpiecznie”.	2.089,02
18.	Realizacja filmu podsumowującego realizację Programu „Razem bezpiecznie” oraz nagranie dźwięku dla tego programu	13.259,40
19.	Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych – Program „Razem bezpiecznie” oraz opracowanie raportu.	44.009,40
20.	Kalendarze promujące „Razem bezpiecznie”	4.498,73
21.	Zakup koszulek z logo „Razem bezpiecznie” i logo „Jestem fair”	2.792,10
22.	Spotkanie koordynatorów Projektu Miasteczka Ruchu Drogowego.	2.500,00
	Środki przekazane do KGP i KG PSP	90.000,00
23.	Środki przekazane dla KGP na realizację Programu „Profilaktyka a Ty”	80.000,00
24.	Środki przekazane dla KG PSP na realizację Programu „Bezpieczne życie”	10.000,00
RAZEM:		317.226,41 zł

Łącznie środki w wysokości 320.000,00 zł, w okresie styczeń – grudzień 2011 r. rozdysponowano w następujący sposób:

- z kwoty 230.000,00 zł, które były w dyspozycji MSWiA zostały wydatkowane w wysokości 227.226,41 zł (DAiN MSWiA, nie wykorzystano 2.773,59 zł).
- Natomiast środki finansowe w wysokości 90.000,00 zł zostały rozdysponowane następująco na programy, które są wpisane do programu „Razem bezpiecznie”:
 - przekazano dla Komendy Głównej Policji: 80.000,00 zł na realizację programu profilaktyczno-edukacyjnego „PaT”- wydatkowano 79.998,58 zł, nie wykorzystano 1,42 zł;
 - przekazano dla Komendy Głównej PSP 10.000,00 zł na realizację programu „Bezpieczne życie”- wydatkowano 9.846,29 zł, nie wykorzystano 153,71 zł;

Środki zabezpieczone w budżecie resortu w cz. 42 zostały wydane na poziomie 99,08%.

Ewaluacja programu „Razem bezpieczniej”:

Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „*Razem bezpieczniej*”, w roku 2011 poddany został badaniu ewaluacyjnemu. Celem badania było dostarczenie rzetelnej wiedzy na temat przedmiotu badania, na podstawie której sformułowane zostały wnioski i rekomendacje, służące do m.in. projektowania kolejnych działań w ramach Programu, a także kolejnych przedsięwzięć o charakterze badawczym. Badanie to zrealizowała niezależna firma Ośrodek Ewaluacji Sp. z o. o., która w drodze przetargu, została wyłoniona jako wykonawca ewaluacji *mechanizmów wdrażania i realizacji programu „Razem bezpieczniej”*. Ośrodek należy do Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, European Evaluation Society oraz do Stowarzyszenia Trenerów Organizacji Pozarządowych STOP, a od 2010 roku jest członkiem sieci "Cooperation for European Evaluation (C2E)", która zrzesza firmy ewaluacyjne z 12 krajów Unii Europejskiej, współpracujące przy realizacji badań międzynarodowych.

Badanie ewaluacyjne mechanizmu wdrażania programu „*Razem bezpieczniej*” objęło badanie 3 procesów: *przepływu informacji i informowania o Programie w regionach, wyboru i oceny wniosków na poziomie regionalnym i centralnym oraz systemu monitorowania i sprawozdawczości*. W ramach badania, ewaluatorzy dotarli do następujących respondentów: osób zarządzających Programem, członków *Zespołu wspierającego koordynację Programu* działającego przy MSWiA, Koordynatorów Wojewódzkich, zarówno cywilnych, jak i policyjnych, członków zespołów wojewódzkich, projektodawców na poziomie lokalnym (z jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych).

Badanie opierało się na zastosowaniu metod badawczych takich jak analiza dokumentów (programowych, wybranych wniosków projektowych, innych dokumentów regionalnych, istotnych z punktu widzenia wdrażania Programu), Pogłębionych Wywiadów Indywidualnych (IDI) z przedstawicielami administracji centralnej, Zogniskowanych Wywiadów Grupowych FGI z koordynatorami wojewódzkimi oraz członkami Zespołu Koordynującego, Internetowej ankiecie CAWI, skierowanej do członków zespołów wojewódzkich oraz projektodawców, Indywidualnych Wywiadach Telefonicznych ITI z wybranymi z czterech województw członkami zespołów wojewódzkich oraz przedstawicielami projektodawców. Wnioski i rekomendacje wypracowane na jego podstawie, zostały szczegółowo omówione z koordynatorami wojewódzkimi w dniu 15 marca 2012 r. w MSW podczas konferencji podsumowującej realizację Programu w 2011 roku.

Wyniki ewaluacji, stanowią dodatkowe źródło wiedzy nt. centralnej i terenowej realizacji Programu, finalnie mogącej przyczynić się do podniesienia jakości jego funkcjonowania. W załączeniu - Raport z *Badania mechanizmu udzielania wsparcia administracji samorządowej i organizacji pozarządowych w ramach programu „Razem bezpieczniej”*.

Rozdział II

Działania w ramach programu „*Razem bezpieczniej*” (wpisane do Programu, realizowane z wykorzystaniem jego logo)

Program „***Przeciwdziałanie poprzez sport agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży***”

Program realizowany jest formie ogólnopolskiej, na mocy porozumienia z dnia 5 listopada 2008 r. pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministrem Zdrowia, Ministrem Edukacji Narodowej, Ministrem Sportu i Turystyki oraz Ministrem Sprawiedliwości. Inicjatywa realizacji programu zrodziła się w województwie warmińsko-mazurskim, gdzie przygotowano projekt. W wyniku przeprowadzonych działań promocyjnych do programu przystąpiło 16 województw. Podmioty realizujące program mogły ubiegać się o dofinansowanie następujących zadań:

- a) organizację imprez sportowych dla dzieci i młodzieży,
- b) promocję programu,
- c) organizację obozów sportowych dla dzieci i młodzieży w ramach akcji *sportowe wakacje*.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uczestniczy w programie *Przeciwdziałanie przez sport agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży*. Działania w ramach tego programu są spójne z rządowym programem „*Razem bezpieczniej*”, którego realizację koordynuje MSW.

W ramach programu w latach 2009 - 2012 realizowane było w każdym roku, m. in. wydanie poradnika „Programu przeciwdziałania poprzez sport agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży – poradnik uczestnika programu”.

Akcja informacyjno-edukacyjna „**Bezpieczny Stok**”

W 2011 roku uruchomiona została trzecia edycja akcji informacyjno-edukacyjnej „**Bezpieczny Stok**”. Inicjatywa ta stanowi jedno z działań Grupy Roboczej ds. Bezpieczeństwa Turystów Międzyresortowego Zespołu do spraw koordynacji zadań Rządu określonych w „Kierunkach rozwoju turystyki do 2015 roku”. Akcja „Bezpieczny Stok” adresowana była przede wszystkim do młodych użytkowników tras narciarskich, jednak ze względu na niezwykle ważne przesłanie jakie ze sobą niesie skierowana jest również do osób dorosłych – rodziców, nauczycieli, wychowawców, instruktorów i trenerów narciarstwa. Celem Akcji było upowszechnienie wśród dzieci i młodzieży szkolnej - potencjalnych narciarzy - wiedzy na temat bezpiecznych zachowań na stokach i trasach narciarskich oraz wykształcenie w nich nawyku odpowiedniego przygotowania do uprawiania sportów zimowych. Działania Akcji „Bezpieczny Stok” koncentrowały się na dwóch zasadniczych odcinkach: edukacji w szkołach na terenie całej Polski oraz akcji informacyjno-promocyjnej bezpośrednio na stokach i trasach narciarskich. Akcję „Bezpieczny Stok” realizowało Ministerstwo Sportu i Turystyki, Stowarzyszenie Polskie Stacje Narciarskie i Turystyczne, Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz GOPR i TOPR. Kampanię wspierała aktywnie Policja czuwając nad porządkiem i bezpieczeństwem inicjatyw podejmowanych bezpośrednio na stokach i trasach narciarskich. W 2011 roku do grona współorganizatorów Akcji, w ramach programu „Razem bezpiecznie” dołączyło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSW), a patronat medialny objął Program 1 Polskiego Radia.

W ramach akcji „Bezpieczny Stok” w ubiegłym sezonie 2010/2011 przeprowadzono na stokach i trasach narciarskich 26 imprez informacyjno-promocyjnych, których głównym organizatorem było Stowarzyszenie Polskie Stacje Narciarskie i Turystyczne wspierane m.in. przez GOPR i TOPR. W trakcie akcji na stokach prowadzono zajęcia i konkursy (quizy) promujące zasady bezpiecznego uprawiania sportów zimowych, w których nagrodami było m.in. ponad tysiąc kasków ochronnych ufundowanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki.

W związku z akceptacją przez Pana Jerzego Millera – Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji propozycji działań profilaktycznych do realizacji w 2011 roku przez Departament Analiz i Nadzoru MSWiA m.in. na zakup 400 szt. kasków narciarskich (40.000 zł), DAiN MSW podjął się realizacji tego zadania. Zakupione kaski zostały przekazane w formie nagród, m. in. dzieciom i młodzieży, które podczas ferii zimowych brały udział w konkursach organizowanych w ramach akcji „Bezpieczny stok”.

Kampania informacyjno-edukacyjna „**Nie przegraj**” – Fundacja „**Dzieci Niczyje**”

Kampania informacyjno-edukacyjna „Nie przegraj!” nt. zagrożeń dzieci i młodzieży komercyjnym wykorzystywaniem seksualnym/prostytucją dziecięcą/handlem realizowana była w trakcie mistrzostw UEFA EURO 2012 i adresowana była do potencjalnych sprawców i ofiar.

W 2011 r. z rezerwy celowej przeznaczonej na program „Razem bezpiecznie” projekt „Nie przegraj” otrzymał dofinansowanie w wysokości 100 000 zł. Głównym celem tego projektu było ograniczenie patologii społecznej i przestępczości poprzez podniesienie świadomości społecznej oraz ochronę dzieci i młodzieży przed komercyjnym wykorzystywaniem seksualnym. Projekt realizowany był w okresie od stycznia 2011 do sierpnia 2012 r. Adresaci projektu byli dzieci i młodzież w wieku 13-18 lat (gimnazja, szkoły ponadpodstawowe), kibice EURO 2012. Instytucje zaangażowane w realizację projektu to Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Komenda Główna Policji, Komenda Główna, Straży Granicznej, Fundacja Dzieci Niczyje, Polska koalicja ECPAT, Ukraina: Policja, Ukraińska koalicja ECPAT.

Kampania „**Pileś? Nie jedź!**”

Kampanię informacyjną Związku Pracodawców Polskiego Przemysłu Spirytusowego „**Pileś? Nie jedź!**”, ZP PPS realizuje od 2008 roku. Celem jej jest przekazanie informacji na temat zagrożeń związanych z prowadzeniem pojazdów po spożyciu alkoholu. Działania kampanii skierowane są do młodych kierowców (18-30 lat), którzy zgodnie ze statystykami policyjnymi stanowią grupę powodującą pod wpływem alkoholu najwięcej wypadków. Działania realizowane podczas akcji „**Pileś? Nie jedź!**” obejmują swoim zasięgiem kampanię, programy społeczne oraz wzmożone kontrole policyjne trzeźwości kierowców. Kampania w 2011 roku została wpisana w spektrum działań w ramach programu „Razem bezpiecznie”.

Kampanie Fundacji Kidprotect.pl - „Szkoła Bezpiecznego Internetu”, „Nasze dzieci w sieci”, „Wnuki w sieci”

Program **Szkoła Bezpiecznego Internetu** powstał, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom, jak nękanie online, przestępczość seksualna, dostęp do niepożądanych treści, „kradzież” danych osobowych. Celem programu Szkoła Bezpiecznego Internetu jest edukacja dzieci, nauczycieli i rodziców. Z myślą o nich przygotowany został specjalny zestaw szkoleń, dzięki którym beneficjenci powinni nauczyć się mądrze i bezpiecznie wykorzystywać Internet do codziennych potrzeb. Szczególnym elementem programu jest **certyfikat** „Szkoła Bezpiecznego Internetu”, o który mogła ubiegać się każda szkoła w Polsce. Certyfikat jest znakiem rozpoznawczym szkoły, która dba o edukację swoich wychowanków w zakresie bezpiecznego użytkowania Internetu.

„Nasze dzieci w sieci”. 26 znanych polskich aktorów i prezenterów telewizyjnych wzięło udział w kampanii „Nasze dzieci w sieci”, którą już w sierpniu 2010 r. zainaugurowały Fundacja Kidprotect.pl i firma MMJ. Jej celem było zwrócenie uwagi rodziców na różne rodzaje zagrożeń, jakie czyhają na dzieci w wirtualnym świecie. W ramach kampanii „Nasze dzieci w sieci” popularne osoby opowiadały rodzicom o różnych rodzajach zagrożeń i zachęcały do zadbania o bezpieczeństwo dzieci online. Spotom towarzyszyły reportaże z planu oraz filmy eksperckie skierowane do rodziców. Udział aktorów zapewnił Związek Artystów Scen Polskich. Patronat honorowy nad kampanią objęli Rzecznik Praw Dziecka oraz Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania, a kampania była prowadzona w ramach projektu Fundacji wpisanego do rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpiecznie”.

Kampania „Wnuki w sieci”. Kampania jest kontynuacją kampanii „Nasze dzieci w sieci”, która z udziałem znanych polskich aktorów i prezenterów, skierowana była do rodziców i prawnych opiekunów na temat **bezpieczeństwa dzieci w Internecie**. Jak wynika z informacji przekazanych przez Fundację Kidprotect.pl, w ramach bieżącej kampanii, autorzy pomysłu chcą z jednej strony zwrócić uwagę **dziadków** na problem bezpieczeństwa ich **wnuków** w sieci, zachęcając do zaangażowania, a z drugiej – przeciwdziałać **wykluczeniu cyfrowemu seniorów**.

„Nadzieja na Euro” – Mistrzostwa w Piłce Nożnej dzieci z Domów Dziecka

Przedsięwzięcie zostało zapoczątkowane w 2010 roku przez Stowarzyszenie „Nadzieja na Euro”. Współorganizatorami ubiegłorocznych mistrzostw byli Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSW) oraz m.in. Urząd Miasta Stołecznego Warszawy. Mistrzostwa w piłce nożnej z udziałem dzieci i młodzieży zostały włączone do rządowego programu „Razem bezpiecznie”. Celem mistrzostw jest promocja sportu wśród dzieci i młodzieży jako *formy spędzania wolnego czasu, możliwości nawiązywania kontaktów z rówieśnikami oraz rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie*.

24-25 września 2011 roku w Warszawie odbyły się Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Domów Dziecka w Piłce Nożnej „Nadzieja na Euro”. Były one rozgrzewką przed zaplanowanymi na wiosnę 2012 roku Mistrzostwami Europy Domów Dziecka. W 2011 r. na stadionie KS Drukarz w Parku Skaryszewskim w Warszawie spotkali się młodzi piłkarze z 29 domów dziecka z Polski i Europy - 29 drużyn z Polski, a także zespoły z **Czech, Ukrainy, Rosji, Słowacji i Francji**. Turniej obserwował merytoryczny partner „Nadziei na Euro” – trener i były selekcjoner reprezentacji Polski Pan Andrzej Strelau (*więcej informacji - www.nadziejanaeuro.pl*).

Program pn. „Jestem fair”

Na mocy porozumienia z MSWiA w latach 2009-2010 Pracownia Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego we współpracy z Urzędem Miasta Łódź realizowała program „**Jestem Fair**”, którego celem było propagowanie idei fair play w sporcie, na stadionie i w życiu, jako edukacyjnego elementu zwalczania **rasizmu, ksenofobii i antysemityzmu oraz upowszechnianie postawy większego zrozumienia dla innych kultur i wyznań, i większej tolerancji wśród dzieci kończących łódzkie szkoły podstawowe**. Pilotaż programu został zakończony opracowaniem i wydaniem *Raportu z badań w ramach projektu pilotażowego „JESTEM FAIR” pt. Zasady fair play jako wartość wychowawcza w edukacji szkolnej i w przeciwdziałaniu chuligaństwu na stadionach*. Raport ten został wydrukowany ze środków programu „Razem bezpiecznie”. Program od lutego do października 2011 roku był realizowany w klasach pierwszych 42 łódzkich gimnazjów na podstawie podpisanego w dniu 28 stycznia 2011 r. porozumienia MSWiA, MSiP i UŁ UM w Łodzi, a także w tym samym dniu podpisanego **listu intencyjnego** Partnerów. Bardzo ważne, że inicjatywę tę wsparły dwa największe łódzkie kluby piłkarskie: **Łódzki Klub Sportowy i RTS Widzew**, które zobowiązały się zorganizować spotkania zawodników obu ekip z młodzieżą gimnazjalną. Program jest doskonałym przykładem na efektywne partnerstwa lokalne, partnerami projektu są także Polski Komitet

Olimpijski, Łódzki Klub Sportowy, RTS Widzew, Komenda Miejska Policji w Łodzi, Straż Miejska w Łodzi, Stowarzyszenie „Nigdy więcej”, Stowarzyszenie „Czerwona Kartka Rasizmowi”, Centrum Zająć Pozalekcyjnych Nr 1 w Łodzi, TVP Łódź, TV TOYA, Portal Internetowy „Dzieci w Łodzi”. Do końca 2012 roku przewiduje się przeprowadzenie **badania diagnostycznych** we wszystkich gimnazjach biorących udział w projekcie i wydanie raportu. Zakłada się ogłoszenie w łódzkich gimnazjach 2. edycji projektu oraz objęcie działaniami szkół w powiatach województwa łódzkiego, a także włączanie zainteresowanych instytucji do projektu, tj. m.in. Arsenal Londyn.

Projekt „Jestem fair” został zgłoszony w 2011 roku jako polski laureat do **Europejskiej Nagrody w dziedzinie Zapobiegania Przestępczości (ECPA)**.

Kampania informacyjna pn. „Polska gościnność również na stadionach”

Od 01 października do 15 grudnia 2010 roku Fundacja „Oswoić stres” realizowała kampanię społeczną pn. **„Polska gościnność również na stadionach”** stanowiącą jeden z elementów programu **„Jestem Kibicem przez duże K”**, która została dofinansowana z budżetu programu **„Razem bezpieczniej”** kwotą w wysokości **100.000 zł**.

Kampania **„Polska gościnność również na stadionach”** to medialna kampania społeczna promująca zasady gościnności - **uprzejmość, otwartość i życzliwość w stosunku do innych, także podczas masowych imprez sportowych**, skierowana do społeczności województwa mazowieckiego ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. To także nowatorskie spojrzenie na tematykę zasad dobrego wychowania, również na stadionach, mające wzbudzić motywację odbiorców do zmian zachowań społecznych, na te akceptowane społecznie opierające się na wzajemnym szacunku, umiejętności życzliwego współdziałania, zdrowym współzawodnictwie i tolerancji. Celem kampanii było podniesienie poziomu świadomości i wagi wartości, zasad polskiej gościnności dla wizerunku Polaków, zwłaszcza w obliczu Mistrzostw UEFA EURO 2012, a za pomocą:

- prowadzonych wykładów interaktywnych połączonych z prezentacją w wybranych szkołach województwa mazowieckiego,
- ogłoszeniu szkolnego konkursu na plakat promujący **„Polską gościnność również na stadionach”, nauczanie wartości, jaką za sobą niesie polska gościnność**.

W Centrum Szkolenia Policji w Legionowie oraz Szkole Policji w Katowicach odbywały się cykliczne szkolenia dla spottersów, czyli policjantów wyznaczonych i przygotowywanych do współpracy ze środowiskami kibiców. Treści przekazywane policjantom zawierały między innymi znaczenie działań zapobiegających przestępczości oraz innym zjawiskom kryminogennym. Przedstawiciel Biura Prewencji KGP zapoznał uczestników szkoleń odbywających się w CSP w Legionowie z założeniami programu **„Jestem Kibicem przez duże K”** oraz alternatywnymi formami profilaktyki wykorzystującymi aktywność fizyczną młodych ludzi.

Zadanie to realizowane było ze środków i w ramach programu **„Razem bezpieczniej”**, z wykorzystaniem Internetu, stacji radiowych i telewizyjnych, prasy lokalnej, plakatów i ulotek.

Akcja „NIE dla czadu”

Państwowa Straż Pożarna rozpoczęła w 2011 r. kampanię **„NIE dla czadu”**, która została zapoczątkowana 9 listopada konferencją prasową Komendanta Głównego PSP w Warszawie. **„NIE dla czadu”** to kampania profilaktyczno-edukacyjna informująca o zagrożeniach związanych z zatruciami wywołanymi **tlenkiem węgla**. Kampania była realizowana do marca 2012 roku, czyli przez okres grzewczy – czas, w którym najczęściej dochodzi do zatruc czadem. Celem kampanii jest uświadamianie społeczeństwu istnienia niebezpieczeństw związanych z czadem oraz zapobieganie zatruciom z nim związanym. **Czujki na cele kampanii zostały zakupione ze środków finansowych programu „Razem bezpieczniej”**.

PODSUMOWANIE

1. Z przekazanych do MSW sprawozdań z realizacji programu w 2011 r., zarówno przez ministerstwa włączone w realizację Programu, jak i wojewodów oraz służby nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych wynika, że coraz więcej podmiotów przystępuje do jego realizacji.
2. Ze względu na otwarty charakter Programu określony w Uchwale Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rządowego programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań **„Razem bezpieczniej”** oraz uchwały zmieniającej Nr 219/2009 z dnia 7 grudnia 2009 r., coraz więcej inicjatyw jest do Programu włączanych i realizowanych z jego logo, i to zarówno na szczeblu centralnym, jak i na poziomie lokalnym.

3. Projekty zgłaszane do dofinansowania w ramach programu wyróżniają się coraz wyższą starannością ich przygotowania, są coraz ciekawsze, zawierają deklaracje udziału w projekcie coraz większej liczby partnerów – co świadczy o procesie tworzenia koalicji na szczeblu wojewódzkim i lokalnym, na rzecz realizacji wybranego zadania, skutkującym funkcjonowaniem mechanizmów stałej współpracy Policji, administracji rządowej i samorządowej, organizacji społecznych oraz innych podmiotów na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.
4. Mając na uwadze procedury przekazywania środków na dofinansowywanie projektów, wojewodowie preferują podpisywanie porozumień dotyczących realizacji określonych projektów z jednostkami samorządu terytorialnego. W celu dalszego rozwijania programu „*Razem bezpieczniej*”, a także współpracy międzysektorowej na szczeblu wojewódzkim i lokalnym, co jest jednym z celów programu, uzasadnione jest, aby projekty były powierzane w większym zakresie także organizacjom pozarządowym, na podstawie przeprowadzonych procedur konkursowych.
5. Zasadne jest, w dalszym ciągu popularyzowanie inicjatyw i przedsięwzięć zamieszczanych w Banku Dobrych Praktyk Programu z uwzględnieniem konieczności opisywania efektów działań w ramach projektów lokalnych, w szczególności dofinansowanych w ramach Programu, zwracając uwagę nie tylko na działania, ale i efekty oraz korzyści, jakie wyniknęły z tych działań. Postulat ten znalazł odzwierciedlenie w realizowanym badaniu efektywności *programów lokalnych* w ramach programu „*Razem bezpieczniej*”, realizowanych we wszystkich obszarach wsparcia programu. W roku 2012 celem badania jest opracowanie *kwestionariusza pytań* oraz *mierników efektywności projektu*, w kolejnych latach, tj. 2013-2015 przygotowanie *raportu na temat efektywności lokalnych programów na terenie województw* oraz *raport końcowy* podsumowujący badania z lat 2012-2015.

Załączniki:

1. Raport z Badania mechanizmu udzielania wsparcia administracji samorządowej i organizacji pozarządowych w ramach programu „*Razem bezpieczniej*”.
2. Badania opinii publicznej - „*Opinie o bezpieczeństwie i zagrożeniu przestępczością*”. Statystyka przestępczości.
3. Przykłady realizacji działań przez centralną i terenową administrację rządową w obszarze zapobiegania przestępczości i przeciwdziałania patologiom społecznym.